

הבנת הנקרא – 8 שנות לימוד מדריך למורה

למה ינשוף מסמל חוכמה?

ביוון העתיקה, ובעיקר באתונה, הינשוף היה בעל החיים אשר שוייך לאלת החכמה - אתנה, לכן הינשוף הפך לסמל המדע, והוא מתקשר לחכמה.

איסוף, ארגון, כתיבה ועריכה: ענת בנטוב

"ילד אחד, מורה אחד, עיפרון אחד וספר אחד יכולים לשנות את העולם"

מלאלה יוספזאי זוכת פרס נובל לשלום 2014

יש בכוחם של אילוצים וצרכים משתנים להביא לידי מחשבה יצירתית

בשלהי 2019 נולד הרעיון של "תוכנית למידה אישית". רעיון זה עלה בעקבות מציאות חדשה שנוצרה: שטח המחייה צומצם מספר הלומדים במרכזי החינוך, קוצרו תקופות המאסר - פרק הזמן שבהם יכול העצור/ האסיר ללמוד הצטמצם. מתוך רצון לאפשר ולתת התחלה של חווית למידה והיבחנות במקצוע אחד, ובעקבות היענות האגף לחינוך מבוגרים להוספת מועדי היבחנות נולד הרעיון של "תוכנית למידה אישית".

תוכנית הלמידה במרכזי החינוך נותנת מענה לשתי רמות למידה:

א. השכלת יסוד: מסלול מתחילים, מסלול טרום יסוד ומסלול 8 שני"ל.

ב. השכלה תיכונית: מסלול 10 שני"ל ומסלול 12 שני"ל.

בשלב הראשון הוחלט ליישם את "תוכנית למידה אישית" רק ברמת היסוד.

לכל אסיר/ עצור/ לומד תבנה עם קליטתו תוכנית לימודים המותאמת על פי תקופת המאסר ויכולותיו הלימודיות.

מה מאפשרת התוכנית ואופן יישומה?

א. תנועה בין מסלולי הלמידה - לדוגמה: לומד ששולב במסלול טרום, ואותר

כזקוק לטיפול הקריאה וההבנה בשפה העברית, אך על פי יכולותיו, מסוגל

ללמוד ולהיבחן במתמטיקה, יוכל להשתלב במסלול 8 שני"ל במתמטיקה.

ב. שילוב לומדים שיש להם יתרת מאסר קצרה, ובניית תוכנית לימודים מלאה

או חלקית בהלימה ליכולותיו.

ג. גמישות בפריסת מועדי ההיבחנות על פני חמישה מועדי היבחנות בשנת

למודים.

ד. אפשרות לשילוב לומדים חדשים במסלול 8 שני"ל בכל נקודת זמן לאורך

השנה.

מה נדרש כדי לפתח, להטמיע וליישם את התוכנית?

נדרש פיתוח של מארזי ידע הכוללים:

- א. יחידות לימוד בכל אחת מערך שיעור, מתודות, דפי תרגול ומשימות הערכה עבור המורה – מדריך למורה.
- ב. יחידות לימוד בכל אחת דפי מידע, משימות תרגול והערכה - עבור הלומד העצמאי- מרכז למידה.

הלומד העצמאי: לומד שהשתלב בקבוצת הלמידה בנקודת זמן מאוחרת ביחס ליתר הלומדים במסלול 8 שני"ל, או לומד שיש ביכולתו להתקדם בקצב מהיר יותר ביחס ליתר הלומדים. הלומד העצמאי יוכל להתמודד עצמאית או בתמיכה וליווי של עוזר הוראה.

אילו חומרי הוראה למידה עומדים לרשות המורים?

פותחו חמישה מארזי ידע למסלול 8 שני"ל בתחומי הדעת:
הבנת הנקרא, מתמטיקה, גיאוגרפיה, יישומי מחשב ואזרחות.
בכל אחד מתחומי דעת אלו יכלול מארז הידע:

מדריך למורה ויחידות לימוד ללומד העצמאי – מרכז למידה.

פיתוח זה הינו בבחינת פריצת דרך

לראשונה יש בידי המורים העובדים במרכזי ההשכלה בשב"ס - מארזי ידע,
הבנויים על פי הסילבוס של חינוך מבוגרים, המאפשרים למורה להרחיב ידע ומידע, ולרכוש מתודות ומיומנויות להוראת המקצוע.

מארזי הידע הינם **כלי הנחייה בידי מנהלי ההשכלה** בעת קליטה ושילוב של מורה חדש.

הוראה על פי יחידות הלימוד **מאפשר רציפות למידה של לומד/עצור** בהתאם להחלטות משפטו והוא שובץ לאחד מבתי הסוהר או אסיר שמסיבות שונות הועבר לבית סוהר אחר.

מארזי הידע פותחו בידי מובילות תחום הדעת ורכזות מקצוע בתוכניות חינוכיות לאוכלוסייה בסיכון בחינוך הבלתי פורמאלי.

חשיפה והטמעה של התוכנית למורי 8 שנ"ל תתבצע:

- א. חשיפה- במסגרת יום למידה, למדו, התנסו, העריכו ומתן משוב על התוצרים.
- ב. הטמעה – צפייה בהעברת שיעור ובהתנהלות לומדים עצמאיים ובעקבותיו שיח ותובנות.

תודה והערכה לכלל השותפים שלקחו חלק בהעלאת הצרכים בחשיבה ובפיתוח הרעיונות ובהבאתם לידי ביצוע.

נציבות שב"ס - ענף השכלה : סג"ד אורית רבינוביץ, ר/כ ורד רובמן,
מנהלות ההשכלה במרכזי החינוך של השב"ס : כלאי דנה יושעי, וכלאי זמר זקס
מורים : לגב' אושרת קוראז –מורה במרכז השכלה- בית סוהר שטה.
מטה רשת "עתיד" : מר פיני טל סמנכ"ל פיתוח ופלורה אורן רכזת פדגוגית.
לכותבות מארזי הידע: הגב' אילת כ"ץ, הגב' ענת בנטוב , הגב' רקפת המאירי
שפירא והגב' גלית שאול.

ר/כ ורד רובמן	פלורה אורן
רת"ח השכלה איבחון ובקרה	רכזת פדגוגית תוכנית השכלה בשב"ס
שב"ס – ענף השכלה	רשת "עתיד"

דברי הקדמה – הבנת הנקרא

תוכנית הלימודים בהבנת הנקרא ברמת השכלת יסוד מהווה ציר מרכזי של הלמידה, כיוון שכישורי אוריינות משמשים את הלומדים בכל תחומי הדעת הנלמדים. הבנת הנקרא היא מכלול של מיומנויות המשמשות ללומד כלי האמור לסייע לו להיות קורא עצמאי. הקריאה העצמאית תשרת את הלומד בהתמודדות עם טקסטים שונים בתחומי דעת שונים.

מטרות

- הכרה וזיהוי של המאפיינים החוץ טקסטואליים המסייעים להתמצאות בטקסט
- איתור פרטים גלויים ושליפתם מתוך הטקסט ברובד הגלוי; הבנת השתלשלות האירועים בטקסט; זיהוי הרעיון המרכזי בטקסט
- פענוח הטקסט באמצעות הבנת אוצר מילים מתוך ההקשר

נושאי התוכנית הם:

- רכישת כלים להבנת מילים לא מובנות בטקסט
- הבנת הקישוריות בטקסט באמצעות הקשרים
- הבנת הלכידות בטקסט באמצעות הכינויים;
- התמצאות חוץ טקסטואלית
- תוכן
- לשון
- פיתוח יכולת ההבעה בכתב - מתן תשובה פתוחה, כתיבת מכתב רשמי.
- היחידות מורכבות מטקסט המלווה בתרגילים על-פי עניינה של היחידה. בדרך כלל יש ביחידה שילוב של תחום התוכן ותחום הלשון.

גורמים המשפיעים על הבנת הנקרא:

- יעילות הקריאה
- ידע עולם קודם
- ידע שפתי
- שימוש יעיל במגוון אסטרטגיות למידה
- חשיבה מטה-קוגניטיבית (היכולת של הפרט לחשוב על החשיבה שלו)

ביחידות שולבו עקרונות מתוך מקורות הספרות וההמלצות ללמידה בתחום :
(קוזמינסקי ונתן, 2000) :

במהלך הקריאה הקורא מפיק משמעות מן הכתוב תוך אינטראקציה בין הידע
הקודם שלו ובין המידע החדש בטקסט.
ידע קודם מפותח ומאורגן = הבנת נקרא טובה יותר

(מליץ, 1993) :

יש קשר ישיר בין ידע מילים להבנת הנקרא
הזיקה היא דו כיוונית : ידע משמעות של מילים = הרחבת היכולת להבין את
הנקרא.
היכולת לקרוא מאפשרת למידת משמעות מילים בתוך הקשרן בטקסט.

(קציר, 2015)

הבנת הנקרא היא חשיבה המוגדרת על ידי הכתוב – אינטראקציה שהכתוב מעורר
בנו על מנת שנחשוב עליו. חשוב ללמד הבנת הנקרא כי לא נכון לקבל כמובן מאליו
את זה שילדים לומדים להבין מה שכתוב בטקסט מעצמם.
אוצר המילים הוא החשוב ביותר כי במחקרים נמצא שבחווית החיים של ילד יש
הבדלים משמעותיים במספר המילים שילדים נחשפים אליהם ביומיום. מעבר
למילים יש משמעות, ערכים. במשפחות סעד הרבה מן המילים הן שליליות
ובמשפחות במצב סוציאקונומי גבוה יותר שומעים מילים של הדרכה וידע עולם.
הפערים שנפערים בטווח של 3 שנים הוא עצום : בדימוי עצמי, בידע עולם, ביכולות
תקשורת, ועם זה ילדים נכנסים לבית הספר.
אוצר מילים בגיל 3 הוא המדד הכי חזק בניבוי של הבנת הנקרא בתיכון. לכן אוצר
מילים חשוב מגיל צעיר.

הקדמה למורה המלמד הבנת הנקרא

לפניכם מדריך למורה המכיל את יחידות הלימוד ללומדי מסלול 8 בהבנת הנקרא. הלמידה מתבצעת בצעדים קטנים, צעד אחר צעד, שלב אחר שלב. נושאי הלימוד הם בהלימה לתוכנית הלימודים הבסיסית המיועדת ל-8 שנות לימוד. ראינו לפני עינינו גם את הלומדים במסלול 10 שנות לימוד, וגם את הפוטנציאל במסלול 12 שנות לימוד, כך שהפעילויות מגוונות ומתאימות למגוון מסלולי הלימוד בהבנת הנקרא וללומדים הטרוגניים.

מטרות הלמידה וההוראה לכלל יחידות הלימוד במדריך למורה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו ויכולותיו.
- הקניית מיומנויות וכלים להתמודדות עם טקסטים.
- הקניית מיומנויות וכלים להתמודדות עם טקסט לא מילולי.
- הקניית מיומנויות וכלים להתמודדות שאלות מסוגים שונים.
- הבנה שמרכיב הבנת הנקרא הוא מיומנות בסיסית שמשרתת בתחומים רבים.
- למידה חוויתית מעוררת סקרנות.
- למידה המעלה סוגיות רלבנטיות, מפתחת מודעות לבעיות, מעודדת תחושת אחריות.

מבנה יחידות הלימוד

- ✓ משך הזמן המתוכנן להוראה-למידה של יחידת לימוד הוא כשעה וחצי, אך הזמן משתנה בהתאם לרמת הלומד. ייתכן שיחידה תארך יותר משעה וחצי.
- ✓ בכל יחידה דף פתיחה המפרט במה תעסוק יחידת הלימוד, מטרות הלמידה וההוראה של היחידה, חומרי העזר ליחידה.
- ✓ כל יחידה מכילה דף אוצר מילים ודפי עזר שהלומדים זקוקים להם.
- ✓ היחידות פותחות בקטע מסקרן ומעניין המרחיב את האופקים ומגרה ללמידה.
- ✓ היכן שנדרש תמצא הדגמה/ביאור/הסבר.
- ✓ בכל היחידות קיימת למידה להקניית מיומנות כלשהי.

- ✓ ביצועי הבנה – משימות מדורגות המשולבות תוך כדי הקניית ידע.
- ✓ בחלק מהיחידות יש אפשרות למשימות אתגר.
- ✓ כדאי ורצוי להכין לכל לומד "מחברת" מושגים ההולכת וגדלה עם ההתקדמות ביחידות הלימוד.
- ✓ בסיום כל יחידה יש משימת סיום.
- ✓ בחלק מהיחידות שולבו משחקים על מנת לגוון את דרכי הלמידה ולהשתמש במישחק כחלק מהלמידה - ניתן להשתמש לאורך הלמידה.
- ✓ בחלק מהיחידות שולבו מצגות/סרטונים על מנת לגוון את דרכי הלמידה.
- ✓ כדי ליצור אחידות, יחידות הלימוד נכתבו במבנה ותבנית אחידה /דומה הכוללת אייקונים קבועים למשימות.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
מגדלת

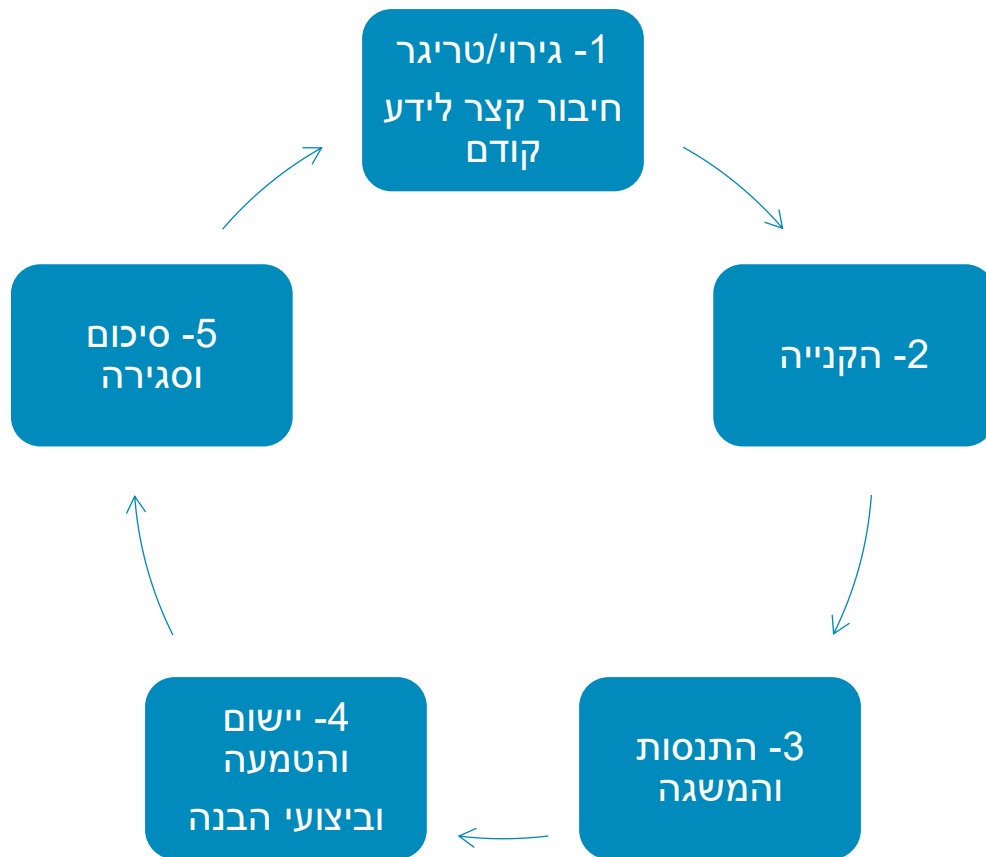

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

✓ יחידות הלימוד תוכננו בהתאם וברוח "מעגל הלמידה"

תוכן עניינים

מספר יחידה	שם הטקסט	רמה	עמוד
יחידה 1	מהי בנייה ירוקה	*	12
יחידה 2	מהי בנייה ירוקה	*	21
יחידה 3	הבשורה של סכנין	**	29
יחידה 4	הבשורה של סכנין	**	44
יחידה 5	תמונה (הבשורה של סכנין)	**	55
יחידה 6	הכדור בידיים שלכם	*	64
יחידה 7	הכדור בידיים שלכם	*	77
יחידה 8	טקסט לא מילולי: תמונה, טבלה	**	89
יחידה 9	דברים שאסור לזרוק לפח	***	103
יחידה 10	האיש שהדליק את האור	*	120
יחידה 11	אלברט איינשטיין	**	133
יחידה 12	חשיבה יצירתית המצאתית	***	144
יחידה 13	גולדה מאיר	*	158
יחידה 14	סטיב ג'ובס	**	170
יחידה 15	בוב מארלי	***	180

יחידה 1 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: תעודת הזהות של הקטע, תחום חיים של הקטע
בתחום התוכן: איכות הסביבה והבנייה "הירוקה". היחידה תעסוק בהבדל שבין
בית ירוק לבית רגיל, מה אנו יכולים לעשות בבית שלנו על מנת לצמצם את הפגיעה
בסביבה, התלמיד יבין מהי בנייה "ירוקה", במה היא עוסקת ומה חשיבותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – תעודת הזהות של הקטע
- דף עזר – תחום חיים של קטע

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
 מהי תעודת הזהות של הטקסט, מהו תחום החיים של הקטע.
הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

חשיפת פתגם :

**"ביום שיזוהמו כל המים על פני העולם, כל העצים יכרתו והשדות כולם יתיבשו,
רק אז אולי יבינו בני האדם שאי אפשר לאכול כסף"**
פתגם אינדיאני

הנחיות לתלמידים : מה הכוונה בפתגם האינדיאני?

השיעור שלנו יעסוק בנושא בית "ירוק". מה זה לדעתכם בית ירוק?

(בית ירוק הוא בית ששומר על כדור הארץ)

מה הקשר בין בית ירוק לבין הפתגם האינדיאני?

לפניכם סיסמה :

חושבים ירוק - רואים רחוק

מהי לדעתכם המשמעות של הסיסמה?

כיצד הסיסמה הזאת מתקשרת לפתגם האינדיאני?

היכן משתמשים עוד בצבע ירוק בהקשר דומה?

(בארגונים שפועלים למען הסביבה)

איכות הסביבה נוגעת לכולנו, והאדם הוא זה שמופקד על שמירת כדור הארץ.
המשמעות היא לקחת אחריות על כדור הארץ שלנו על ידי שמירה על איכות חיינו
בסביבה בה אנו גרים.

אוצר המילים של היחידה:

איכות הסביבה - היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.

בית ירוק/בנייה ירוקה - בית בעל מאפיינים ידידותיים לסביבה, למשל צריכה יעילה של אנרגיה.

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

אקלים – תנאי מזג אויר.

מיטבי – הטוב ביותר.

ארוכה - פתח ליציאת עשן, לרוב בצורת צינור שעולה אל הגג ויוצא ממנו.

מהי בנייה ירוקה? / מאת: שי אילון

1. בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. למשל, בניה ירוקה עושה שימוש בשמש לחימום הבית בחורף. כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה, והם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום. תכנון כזה שמתחשב בסביבה נקרא "קיימות".
2. בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום, למשל: ארובת אוורור, חממות. כך זה עוזר לחמם את הבית בחורף ומסייע לצרוך פחות אנרגיה לבית.

(מתוך: מגזין אדריכלות, עיצוב, נוף)

5 בדצמבר 2012

תעודת הזהות של הטקסט :

כותרת הקטע

מהי בנייה ירוקה? / מאת: שי אילון

שם הכותב
והתואר שלו

1. בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. למשל, בניה ירוקה עושה שימוש בשמש לחימום הבית בחורף. כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה, והם שהם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום. . תכנון כזה שמתחשב בסביבה נקרא "קיימות".

2. בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום, למשל: ארובת אוורור, חממות. כך זה עוזר לחמם את הבית בחורף ומסייע לצורך פחות אנרגיה לבית.

המקור של הקטע

(מתוך: מגזין אדריכלות, עיצוב, נוף)

5 בדצמבר 2012

תאריך הפרסום

תעודת הזהות של הקטע

1. כותרת הקטע היא :

מהי בנייה ירוקה?

2. את הקטע כתב/ה :

שי אילון

3. המקור של הקטע הוא :

מגזין אדריכלות, עיצוב ונוף

4. הקטע התפרסם בתאריך :

5 בדצמבר 2012

5. הקטע התפרסם לפני 8 שנים.
המידע בקטע: (סמנו את התשובה הנכונה)
מומלץ לנהל דיון מדוע
בנייה ירוקה תשאר עדיין
רלבנטית גם בעוד 10 שנים

- מתאים רק לתאריך הפרסום.
- מתאים גם לפרסום בעוד 10 שנים.

תחום חיים בו עוסק הקטע:

התחום שהטקסט עוסק בו, התחום שהטקסט שייך אליו.
דוגמות לתחומי חיים: פסיכולוגיה, גיאוגרפיה, היסטוריה, פוליטיקה, מדע,
ביטחון, איכות חיים, תקשורת, כלכלה, חינוך, חברה, בריאות

6. הקטע עוסק בתחום: (סמנו את התשובה הנכונה). היעזרו
במילות המפתח ובתעודת זהות של הקטע)

- פוליטיקה
 - חקלאות
 - איכות הסביבה
 - היסטוריה
- הקטע עוסק בתחום
איכות הסביבה.

7. לפניכם טבלה ובה משפטים - סמנו אם המשפט מתאים לבית "ירוק", בית ששומר על כדור הארץ או לבית לא "ירוק".		
המשפט	בית "ירוק"	בית לא "ירוק"
1. בימים של שמש לא משתמשים בחשמל כדי לחמם מים. מנצלים אנרגיה סולרית.	✓	
2. מחממים את המים בעזרת חשמל גם בקיץ.		בית לא "ירוק"
3. לא מכבים את האור כשיוצאים מהחדר.		בית לא "ירוק"
4. ממחזרים פריטים ישנים, ולא זורקים אותם.		בית "ירוק"
5. זורקים נייר, פלסטיק וזכוכית לפח הרגיל.		בית לא "ירוק"
6. משתמשים במזגן רק בקיץ כשממש חם.		בית "ירוק"
7. אם לא משתמשים במחשב מכבים אותו.		בית "ירוק"
8. יש פח מיוחד לנייר, פח מיוחד לפלסטיק ופח מיוחד לזכוכית.		בית "ירוק"
9. כל אחד צופה בטלוויזיה בחדרו.		בית לא "ירוק"
10. קונים דברים חדשים כל הזמן.		בית לא "ירוק"

8. מה עושים בבית "ירוק" על פי מה שסימנתם בטבלה? (רשמו דוגמה אחת).

בבית ירוק
מנצלים
אנרגיה
סולרית כדי
לחמם מים,
ולכן בימים
של שמש לא
משתמשים
בחשמל.

9. מה עושים בבית לא "ירוק" על פי מה שסימנתם בטבלה? (רשמו דוגמה אחת).

בבית לא
"ירוק"
מחממים
את המים
בעזרת
חשמל גם
בקיץ.

10. חשבו על בית כלשהו. האם הוא בית "ירוק"? למה כן? למה לא?

משימת סיום:

11. בטבלה שלפניך מושגים שלמדת בשיעור. מתח קו בין המושג להגדרה שלו.

איכות הסביבה	היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.
בית ירוק	בית בעל מאפיינים ידידותיים לסביבה, למשל צריכה יעילה של אנרגיה.
קיימות	דבר שנשמר לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

יחידה 2 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: שאלות תוכן וכוונה, מאזכרים
בתחום התוכן: המשך יחידה ראשונה - איכות הסביבה והבנייה "הירוקה".
היחידה תעסוק בהבדל שבין בית ירוק לבית רגיל, מה אנו יכולים לעשות בבית
שלנו על מנת לצמצם את הפגיעה בסביבה, התלמיד יבין מהי בנייה "ירוקה", במה
היא עוסקת ומה חשיבותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – מאזכרים

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
 כיצד לענות על שאלות תוכן וכוונה, מהם מאזכרים וכיצד משתמשים בהם.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

המשרד לאיכות הסביבה השיק אפליקצייה שמספקת מידע וטיפים על איך להיות ירוקים יותר.
הטיפים מסודרים על פי קטגוריות : מה ניתן לעשות בשביל לשמור על הסביבה בבית, בעבודה, בדרכים, בטבע.

בחרו אחד מהתחומים ונסו לתת טיפ משלכם :

בשביל לשמור על הסביבה ב _____ כדאי :

אוצר המילים של היחידה:

איכות הסביבה - היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.

בית ירוק/בנייה ירוקה - בית בעל מאפיינים ידידותיים לסביבה, למשל צריכה יעילה של אנרגיה.

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

מהי בנייה ירוקה? / מאת: שי אילון

2. בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. למשל, בניה ירוקה עושה שימוש בשמש לחימום הבית בחורף. כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה, והם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום. תכנון כזה שמתחשב בסביבה נקרא "קיימות".

3. בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום, למשל: ארובת אוורור, חממות. כך זה עוזר לחמם את הבית בחורף ומסייע לצורך פחות אנרגיה לבית.

תוכן וכוונה:

1. ענו לפי פסקה 1:
א. באילו שני תנאים מתחשבת הבנייה הירוקה?
בתנאי האקלים
בתנאי הסביבה
- ב. במה משתמשים בבנייה הירוקה במטרה לחסוך בחשמל בחורף?
משתמשים בשמש
לחימום הבית בחורף
- ג. מה מנצלים אדריכלים ירוקים בעת תכנון מבנה?
אדריכלים ירוקים
מנצלים בעת תכנון
מבנה את שינויי
הזווית של השמש
בין הקיץ והחורף
כלפי דרום.

2. בפסקה 1 כתוב שבנייה ירוקה מתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. כיצד מנצלים זאת אדריכלים ירוקים כשהם מתכננים מבנה?
אדריכלים ירוקים
מנצלים את שינויי
הזווית של השמש
בין הקיץ והחורף
כלפי דרום.

3. בפסקה 1 כתוב: "בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת..."
(סמנו את התשובה הנכונה)
מתחשבת בתנאי הסביבה
לא מתחשבת בתנאי הסביבה

4. בפסקה 2 כתוב: "**בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום**" למה זה עוזר?
זה עוזר לחמם את
הבית בחורף ומסייע
לצרוך פחות אנרגיה
לבית.

מאזכרים

מאזכר הוא כינוי או מילה המתייחסת למישהו או למשהו שהוזכר קודם לכן בטקסט. תפקיד המאזכר הוא למנוע חזרה על אותן מילים מספר רב של פעמים וכך זה משמר את הקישוריות.

דוגמאות:

1. חוש השמיעה של הקרנפים מפותח מאוד, הוא עוזר להם להתמצא בסביבה.
המילה הוא באה במקום הצירוף: חוש השמיעה.

2. בני האדם צדים את הקרנפים. הם צדים אותם כדי למכור את הקרניים שלהם.

המילה אותם מתייחסת למילה: הקרנפים

הערה: יש למצוא בטקסט את המילה או הצירוף שמחליף את המאזכר (אין לרשום הסברים או מילים שלא מופיעות בטקסט)

5. בפסקה 1 כתוב: "כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה כך שהם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום".
במילה "הם" מתכוונים ל:
(סמנו את התשובה הנכונה)

- תכנון המבנה
- אדריכלים ירוקים

אדריכלים
ירוקים

משימת סיום:

6. השלימו על פי פסקה 2 : בבנייה הירוקה
- מנצלים
אזור טבעי או
חימום
 - זה עוזר
לחמם את
הבית בחורף
 - כך צורכים
פחות אנרגיה
לבית

מחסן מילים: לחמם את הבית בחורף, פחות אנרגיה לבית, אזור טבעי או חימום

יחידה 3 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: תעודת הזהות של הקטע, תחום חיים של הקטע, שאלות תוכן וכוונה, מאזכרים, קשרים לוגיים.

בתחום התוכן: המשך יחידות קודמות - איכות הסביבה והבנייה "הירוקה".

היחידה תעסוק בהבדל שבין בית ירוק לבית רגיל, מה אנו יכולים לעשות בבית שלנו על מנת לצמצם את הפגיעה בסביבה, התלמיד יבין מהי בנייה "ירוקה", במה היא עוסקת ומה חשיבותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – תעודת הזהות של הקטע
- דף עזר - תחום חיים של קטע
- דף עזר - מאזכרים
- דף עזר – קשרים לוגים
- סרטון – קשרים לוגים
- משחק מצגת – קשרים לוגים
- משחק – רביעיות קשרים לוגים
- משחק – דומינו קשרים לוגים

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה

-גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:

נושאים קודמים: תעודת הזהות של הקטע, תחום חיים של קטע, שאלות תוכן
וכוונה, מאזכרים, מהם הקשרים הלוגים וכיצד משתמשים בהם.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

לפניך תמונה של בית ירוק והסברים נלווים (בצבע צהוב).
בחר אחד מן ההסברים ותאר איזה מידע הוא מחדש לך.

אוצר המילים של היחידה:

איכות הסביבה - היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.

בית ירוק/בנייה ירוקה - בית בעל מאפיינים ידידותיים לסביבה, למשל צריכה יעילה של אנרגיה.

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותנו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

בידוד טרמי – שיטות להקטנת מעבר חום בין שני גופים

לעודד – לדחוף, לדרבן, לתת הרגשה טובה

צריכת אנרגיה נמוכה – להשתמש במעט כוח חשמלי.

הבשורה של סכנין / מאת: אלפי שאולי

1. בניין ירוק בסכנין משלב פרטים ירוקים ששימשו את תרבות הבנייה הערבית עוד לפני מאות שנים.
2. תופעה שקורית בזמן האחרון היא לשמור על ההיסטוריה ועל המסורת ולעודד בנייה מסורתית ששומרת על איכות הסביבה.
3. הבניין תוכנן על ידי אדריכל האיגוד, עבד אל רחמן יאסין, מהכפר עראבה. בבניין יש שיטות בנייה מסורתיות וגם שיטות מתקדמות כמו: שימור אנרגיה ושימור מים.
4. הבניין הירוק נחשב להצלחה מבחינת הפרטים הירוקים שבו שעוזרים למי שנמצא בו ליהנות מטמפרטורה נעימה ומצריכת אנרגיה נמוכה במיוחד.
5. מיד לאחר שהוקם, לפני כשש שנים, קיבלו מתכנני הבניין פרס מארגון ארצות הים התיכון שהעניקו לבניין את המקום הראשון בתחרות בנושא שימור אנרגיה ושימוש במקורות אנרגיה מיוחדים בבניינים.

(מתוך: YNET)

12 במאי 2012

דף עזר – תעודת הזהות של הקטע

כותרת הקטע

מהי בנייה ירוקה? / מאת: שי אילון

שם הכותב
והתואר שלו

1. בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. למשל, בניה ירוקה עושה שימוש בשמש לחימום הבית בחורף. כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה כך שהם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום. . תכנון כזה שמתחשב בסביבה נקרא "קיימות".
2. בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום, למשל: ארובת אוורור, חממות. כך זה עוזר לחמם את הבית בחורף ומסייע לצורך פחות אנרגיה לבית.

המקור של הקטע

(מתוך: מגזין אדריכלות, עיצוב, נוף)

5 בדצמבר 2012

תאריך הפרסום

תעודת הזהות של הקטע:

1. כותרת הקטע היא: הבשורה של סכנין
- את הקטע כתב/ה: עלפי שאולי
- המקור של הקטע הוא: YNET
- הקטע התפרסם בתאריך: 12 במאי 2012

מתאים גם להיום
מומלץ לנהל דיון
מדוע בנייה ירוקה
חשובה

2. הקטע התפרסם לפני 8 שנים.
המידע בקטע : (סמנו את התשובה הנכונה)
- מתאים רק לתאריך הפרסום.
 - מתאים גם להיום.

תחום חיים בו עוסק הקטע :

התחום שהטקסט עוסק בו, התחום שהטקסט שייך אליו.
דוגמות לתחומי חיים : פסיכולוגיה, גיאוגרפיה, היסטוריה, פוליטיקה, מדע,
ביטחון, איכות חיים, תקשורת, כלכלה, חינוך, חברה, בריאות

3. הקטע עוסק בתחום : (סמנו את התשובה הנכונה). היעזרו
במילות המפתח ובתעודת זהות של הקטע)
- הקטע עוסק בתחום
איכות הסביבה.

- תזונה ובריאות
- חקלאות
- איכות הסביבה
- חינוך והשכלה

תוכן וכוונה

4. בפסקה 1 מתואר בניין מיוחד : מדוע הוא מיוחד?
הבניין מיוחד כי הוא משלב פרטים ירוקים ששימשו את תרבות הבנייה הערבית עוד לפני מאות שנים.

5. מהי התופעה המתוארת בפסקה 2?
התופעה היא לשמור על ההיסטוריה ועל המסורת ולעודד בנייה מסורתית ששומרת על איכות הסביבה.

6. על פי פסקה 4 מדוע הבניין נחשב להצלחה?
השלימו : הבניין הירוק נחשב להצלחה כי ה

הבניין הירוק נחשב להצלחה כי ה	עוזרים ל
השלימו : הבניין הירוק נחשב להצלחה כי ה	ליהנות מ

מאזכרים

מאזכר הוא כינוי או מילה המתייחסת למישהו או למשהו שהוזכר קודם לכן בטקסט.
תפקיד המאזכר הוא למנוע חזרה על אותן מילים מספר רב של פעמים וכך זה משמר את הקישוריות.

דוגמאות :

2. חוש השמיעה של הקרנפים מפותח מאוד, הוא עוזר להם להתמצא בסביבה.
המילה הוא באה במקום הצירוף : חוש השמיעה.

2. בני האדם צדים את הקרנפים. הם צדים אותם כדי למכור את הקרניים שלהם.

המילה אותם מתייחסת למילה : הקרנפים
הערה : יש למצוא בטקסט את המילה או הצירוף שמחליף את המאזכר (אין לרשום הסברים או מילים שלא מופיעות בטקסט)

1. בפסקה 2 כתוב: "תופעה שקורית בזמן האחרון היא לשמור..."
במילה "היא" מתכוונים ל:

תופעה

- תופעה
- מסורת

2. בפסקה 4 כתוב: "...הפרטים הירוקים שבו..."
במילה "בו" מתכוונים ל:

הבניין
הירוק

- האלמנטים
- הבניין הירוק

מבנה הקטע וארגונו

3. איזו פסקה עוסקת בפרסים שקיבל אדריכל המבנה?
(בחר בתשובה הנכונה)

פסקה 5

- פסקה 2
- פסקה 3
- פסקה 5

הקשרים הלוגים

למדתי לבחינה, לכן עברתי אותה בהצלחה.

למדתי לבחינה, אחרי ארוחת הבוקר.

במשפטים מודגשים הקשרים הלוגים.

מהו תפקידם של הקשרים?

מילות הקישור מחברות בין המשפטים ועוזרות להעביר את המסר והרעיון בצורה ברורה.

תשובה : במשפט הראשון קשר של תוצאה, במשפט השני קשר של זמן.

דף עזר – קשרים לוגיים

מילות הקישור - הקשרים הלוגיים - מחברים בין חלקי הטקסט השונים : מילים, משפטים, פסקות.

מילות קישור אפייניות	סוג הקשר
כי, בגלל, מפני..., משום ש..., כיוון ש..., הודות ל...	סיבה
אך, אבל, לעומת זאת, בניגוד ל..., להפך	ניגוד
לכן, על כן, כדי, בשביל	תכלית/תוצאה (לאיזו מטרה)
ו, גם, נוסף, כמו כן	תוספת
כמו, בדומה ל..., בהשוואה ל...	השוואה
כאשר, כש, לפני, אחרי, בזמן ש..., לאחר ש..., אחר-כך, בינתיים, עד ש..., מאז, מיד, קודם בהמשך	זמן
לדוגמה, למשל	הדגמה
כלומר	פירוט

נתרגל מילות קישור: השלימו את המילה המקשרת המתאימה:

4. נאלצתי לוותר על קניית נעליים _____ כי
לא היה ברשותי סכום מספיק. (אבל / כי)
5. הזהרתי אותם, _____ הם לא שמעו בקולי. (אך / כדל) אך
6. המצב הכלכלי החמיר, _____ הוועדה התכנסה לכן
לישיבה דחופה. (מפני ש / לכן)
7. לא תוכלו לצאת לטיול _____ יש חמסין בחוץ. בזמן ש
(בזמן ש / כדי)
8. חברי הקבוצה אספו כסף _____ לקנות מתנה לחוגגים כדי
החודש. (כדי / על כן)
9. בחודש שעבר צפיתי בשלושה סרטים _____ החודש לא לעומת זאת
צפיתי בסרט כלל. (בדומה ל... / לעומת זאת)
10. החברים בקבוצה מעדיפים חטיפים מלוחים _____ : כמו
ציטוס, במבה, דוריטוס, תפוצ'יפס. (כמו / בשביל)

נתרגל מילות קישור: שבצו מילת קישור מתאימה במשפטים הבאים:

11. _____ יצאנו בזמן, לא אחרנו.
מפני ש _____ באיזה סוג קשר נשתמש:
סיבה _____
12. לא יצאתי לטיול _____ ירד גשם.
מפני ש... _____ באיזה סוג קשר נשתמש:
סיבה _____
13. דניאל ישב בזמן ההופעה, _____ אושר עמד כל הזמן. לעומת זאת
באיזה סוג קשר נשתמש: _____ ניגוד
14. חסכתי במשך שנה _____ לקנות מחשב משוכלל. כדי
באיזה סוג קשר נשתמש: _____ תכלית/תוצאה
15. בערב היתה הפסקת חשמל, _____ היה חשוך בבית. לכן
באיזה סוג קשר נשתמש: _____ תכלית/תוצאה
16. _____ היתה הפסקת חשמל, היה חשוך בבית. מפני ש
באיזה סוג קשר נשתמש: _____ סיבה
17. _____ להצליח לבצע את התרגיל, עליכם לעבוד בשיתוף כדי
פעולה. _____ תכלית/תוצאה
באיזה סוג קשר נשתמש: _____

משימת סיום:

18. השלם את הטבלה:

מילת קישור	סוג מילת הקישור
אבל	תשובה : ניגוד
תשובה : לכן	תכלית/תוצאה
לדוגמה	תשובה : הדגמה
תשובה : כמו כן	תוספת
משום ש	תשובה : סיבה
אך	תשובה : ניגוד

19. בפסקה 2 כתוב: "תופעה שתופסת תאוצה בעת האחרונה היא

לשמר את ההיסטוריה ואת המסורת..."

תוספת

המילית "ו" היא מילה של:

- ניגוד
- השוואה
- תוספת

20. בפסקה 5 כתוב: "מיד לאחר שהוקם..."

המילה "לאחר ש" היא מילה של:

זמן

- סיבה
- הדגמה
- זמן

יחידה 4 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: מילים קשות בקטע, חיפוש במילון.
בתחום התוכן: המשך יחידות קודמות - איכות הסביבה והבנייה "הירוקה".
היחידה תעסוק בהבדל שבין בית ירוק לבית רגיל, מה אנו יכולים לעשות בבית שלנו על מנת לצמצם את הפגיעה בסביבה, התלמיד יבין מהי בנייה "ירוקה", במה היא עוסקת ומה חשיבותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- מילים קשות בטקסט
- מילים במילון

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
 מהם הקשרים הלוגים וכיצד משתמשים בהם, כיצד להתמודד עם מילה קשה,
 כיצד לחפש מילה במילון.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

רשמו חמש מילים קשות מתוך הטקסט, מילים שאינכם מבינים את המשמעות שלהן.

(1

(2

(3

(4

(5

בסוף היחידה בדקו – האם המילים שרשמתם במשימה מובנות.

אוצר המילים של היחידה:

איכות הסביבה - היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.

בית ירוק/בנייה ירוקה - בית בעל מאפיינים ידידותיים לסביבה, למשל צריכה יעילה של אנרגיה.

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

בידוד טרמי – שיטות להקטנת מעבר חום בין שני גופים

לעודד – לדחוף, לדרבן, לתת הרגשה טובה

צריכת אנרגיה נמוכה – להשתמש במעט כוח חשמלי.

הבשורה של סכנין / מאת: אלפי שאולי

6. בניין ירוק בסכנין משלב פרטים ירוקים ששימשו את תרבות הבנייה הערבית עוד לפני מאות שנים.
7. תופעה שקורית בזמן האחרון היא לשמור על ההיסטוריה ועל המסורת ולעודד בנייה מסורתית ששומרת על איכות הסביבה.
8. הבניין תוכנן על ידי אדריכל האיגוד, עבד אל רחמן יאסין, מהכפר עראבה. בבניין יש שיטות בנייה מסורתיות וגם שיטות מתקדמות כמו: שימור אנרגיה ושימור מים.
9. הבניין הירוק נחשב להצלחה מבחינת הפרטים הירוקים שבו שעוזרים למי שנמצא בו ליהנות מטמפרטורה נעימה ומצריכת אנרגיה נמוכה במיוחד.
10. מיד לאחר שהוקם, לפני כשש שנים, קיבלו מתכנני הבניין פרס מארגון ארצות הים התיכון שהעניקו לבניין את המקום הראשון בתחרות בנושא שימור אנרגיה ושימוש במקורות אנרגיה מיוחדים בבניינים.

(מתוך: YNET)

12 במאי 2012

מילים קשות בטקסט - מה לעשות?

1. לנסות למצוא את השורש של המילה ולנסות להבין בעזרתו את המשמעות. דוגמה: הכביד שורש כ.ב.ד = העמיס עליו.
2. לנסות למצוא מילים דומות מאותה משפחה. דוגמה: מיטיב - טוב, טובה, טובים.
3. למצוא מילים נרדפות בתוך הטקסט או מידע אישי. קשיש, ישיש, זקן.
4. לקרוא שני משפטים לפני המילה.
5. לקרוא שני משפטים אחרי המילה.
6. לנסות לשבץ מילה אחרת במקום המילה שלא מובנת.
7. לדלג על המילה. לפעמים ניתן להבין בלי לפרש.
8. לפרש בעזרת מילון.

1. מילון	2. שורש	3. הקשר
מילה קטנה בתוך מילה	מילה קטנה בתוך משפט /	מילה קטנה בתוך משפט /
גדולה	פסקה	

הבנת לשון הקטע

לפניך מילים קשות מתוך הקטע:

1. המילה "משלב" (פסקה 1) באה מן המילה:

שלב

• שלב

• בשל

שמש

2. המילה "שימשו" (פסקה 1) באה מן המילה:

• משש

• שמש

3. המילה "שומרת" (פסקה 2) באה מן המילה:

שמר

• שמר

• רשם

4. המילה "מתקדמות" (פסקה 3) באה מן המילה:

קדם

• קדם

• מקד

5. המילה "פרטים" (פסקה 3) באה מן המילה:

פרט

• רפט

• פרט

6. המילה "נחשב" (פסקה 4) באה מן המילה :

- בחש
 - חשב
- חשב

7. המילה "עוזרים" (פסקה 4) באה מן המילה :

- עזר
 - זרע
- עזר

8. המילה "קיבלו" (פסקה 5) באה מן המילה :

- קבל
 - קלב
- קבל

9. המילה "העניקו" (פסקה 5) באה מן המילה :

- ענק
 - נקע
- נקע

10. המילה "שימור" (פסקה 5) באה מן המילה :

- שמר
 - רשם
- שמר

כיצד מחפשים משמעות של מילה במילון

המילון מסודר לפי צורת היסוד של המילים.
לא נמצא במילון את המילה השלֵחָנוֹת (באות ה).
צורת היסוד – שֵלָחַן , ולכן נחפש באות ש.
לא נמצא במילון את הפועל תַעֲבְדוּ (באות ת).
צורת היסוד – עָבַד, ולכן נחפש באות ע.

צורת היסוד של המילה היא הצורה הבסיסית שלה, ללא נטייה וללא תוספות.

המילה שאני מחפש	צורת יסוד	אות	הערות
בְּגָדִים	בָּגַד	ב	
מַעֲבָדוֹת	מַעֲבָדָה	מ	
הַמְקָצוּעַ	מְקָצוּעַ	מ	
הַזְכִּירוּ	הִזְכִּירוּ	ה	בפועל - צורת "הוא" בעבר (עבר נסתר)
וּשְׂרִידָה	שָׂרִיד	ש	מורידים את ו' החיבור, את כינוי השייכות ואת הריבוי

11. בפסקה 2 מופיעה המילה "ששומרת".

שומר

מה היא המילה שתחפשו במילון? (היעזרו במחסן תשובות)

ששומרת , שומרת , שומר , שומרים

12. בפסקה 3 מופיעה המילה "שיטות".

שיטה

מה היא המילה שתחפשו במילון? (היעזרו במחסן תשובות)

השיטות , השיטה , שיטה , שיטות

13. בפסקה 5 מופיעה המילה "שהעניקו".

העניק

מה היא המילה שתחפשו במילון? (היעזרו במחסן תשובות)

שהעניק , העניק , העניקו , שהעניקו

משימת סיום:

צירוף – צירוף מילים, מילים מחוברות

1. העתיקו מפסקה 1 את הצירוף המתאים ביותר ל"מרכיבים ידידותיים".
אלמנטים ירוקים
2. העתיקו מפסקה 2 את הצירוף המתאים ביותר ל"מגבירה קצב".
תופסת תאוצה
3. העתיקו מפסקה 2 את הפירוש המתאים ביותר ל"להחזיק במצב המקורי".
לשמר
4. העתיקו מפסקה 2 את הפירוש המתאים ביותר ל"רעיונות חשובים".
עקרונות
5. העתיקו מפסקה 3 את הפירוש המתאים ביותר ל"דרכי פעולה".
שיטות

יחידה 5 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: טקסט לא מילולי – איך מנתחים תמונה בתחום התוכן: המשך יחידות קודמות - איכות הסביבה והבנייה "הירוקה". היחידה תעסוק בהבדל שבין בית ירוק לבית רגיל, מה אנו יכולים לעשות בבית שלנו על מנת לצמצם את הפגיעה בסביבה, התלמיד יבין מהי בנייה "ירוקה", במה היא עוסקת ומה חשיבותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – איך מנתחים תמונה?

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון איש
 "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
 מהו טקסט בלתי מילולי מסוג תמונה. איך לנתח תמונה.

אוצר המילים של היחידה:

איכות הסביבה - היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.

בית ירוק/בנייה ירוקה - בית בעל מאפיינים ידידותיים לסביבה, למשל צריכה יעילה של אנרגיה.

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

דף עזר - איך מנתחים תמונה? רמזים מטרימים

1. נחפש מידע חיצוני לצילום: מה כתוב בכותרת/בהסבר סמוך לתמונה.
האם יש מידע על האירוע? האם יש טקסט קשור לתמונה? האם יש
כיתובים נוספים? האם יש מידע אודות הצלם ונסיבות הצילום?
2. התייחסות אישית: מה התמונה מעוררת בי: רגשות, זכרונות, תחושות,
מחשבות, רעיונות...
3. ניתוח הנצפה: מה רואים בצילום? מה מזהים? עבור מי התמונה צולמה?
4. משמעות הצילום: האם יש בתמונה משמעות גלויה / סמויה? האם יש
בתמונה משמעות תרבותית? סמלים?

הבשורה של סכנין / מאת: אלפי שאולי

1. בניין ירוק בסכנין משלב פרטים ירוקים ששימשו את תרבות הבנייה הערבית עוד לפני מאות שנים.
2. תופעה שקורית בזמן האחרון היא לשמור על ההיסטוריה ועל המסורת ולעודד בנייה מסורתית ששומרת על איכות הסביבה.
3. הבניין תוכנן על ידי אדריכל האיגוד, עבד אל רחמן יאסין, מהכפר עראבה. בבניין יש שיטות בנייה מסורתיות וגם שיטות מתקדמות כמו: שימור אנרגיה ושימור מים.
4. הבניין הירוק נחשב להצלחה מבחינת הפרטים הירוקים שבו שעוזרים למי שנמצא בו ליהנות מטמפרטורה נעימה ומצריכת אנרגיה נמוכה במיוחד.
5. מיד לאחר שהוקם, לפני כשש שנים, קיבלו מתכנני הבניין פרס מארגון ארצות הים התיכון שהעניקו לבניין את המקום הראשון בתחרות בנושא שימור אנרגיה ושימוש במקורות אנרגיה מיוחדים בבניינים.

(מתוך: YNET)

12 במאי 2012

הקשר בין התמונה לטקסט

לפניך תמונה שמצורפת לכתבה: הבשורה של סכנין

התלמיד
יבחין
במרכיבים
נוספים
הנלווים
לטקסט
ויכיר
אותם:
התמונה

הבניין הירוק בסכנין (צילום: חגי אהרון)

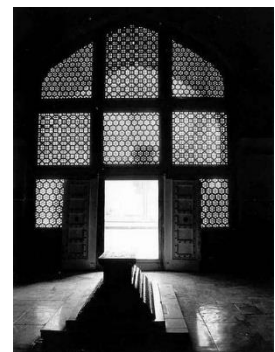
1. לשם מה מצורפת התמונה לכתבה? בחר בתשובה הנכונה: להמחשה

- להמחשה
- לשכנע
- לתת הוראות

2. בפסקה 2 בטקסט כתוב שהבניין נבנה ב :
"**בנייה מסורתית** שטמונים בה עקרונות של שמירה על איכות
הסביבה".
תאר כיצד הבנייה המסורתית באה לידי ביטוי בתמונה.

היעזר במחסן המילים של מאפייני האדריכלות המסורתית : כיפות
גדולות, צורות גיאומטריות, סימטריה, צבעים בולטים, קשתות,
משרביה, בנייה בלבנים, חצר פנימית, קירות עבים, תקרות גבוהות,
פתחי אוורור.

תשובה : הבנייה המסורתית באה לידי ביטוי בתמונה בפתחים בצורת קשת, בכיפה
הגדולה הלבנה שהיא חלק מהגג, בתקרות הגבוהות - בייחוד בכניסה למבנה. עוד
רואים שיבוץ של משרביה, בנייה בלבנים וחצר פנימית.
משרביה - אלמנט סבכה העשויה לרוב מעץ. מאפשר כניסת אוויר ואור אל הבית,
אך לא פוגע בפרטיות.

מדוע בים התיכון צובעים את משקופי הבית והדלתות בכחול או בטורקיז?

ודאי ראיתם לא פעם בכפרי מדינות הים התיכון בתים עתיקים המסוידיים לבן, שדלתותיהם, מרפסות המבוא, השערים, התריסים או הפתחים שלהם צבועים בכחול. בתים אחרים צבועים בגוון טורקיז. מהו מקור המנהג לצבוע בצבעים כחולים את פתחי הבית הים-תיכוני ומה הסיבה לבחירה בצבעים הללו דווקא?

הסיבה היא מיסטית, עניין של אמונה טפלה ועתיקה. הערבים, היהודים ועמים נוספים במזרח התיכון ובים התיכון צובעים את משקופי הבתים שלהם ואת הדלתות בכחול או בטורקיז, כדי להרחיק שדים.

באמונה העממית של המוסלמים ועמים נוספים במרחב הים תיכוני משמשים צבעי הכחול והטורקיז להגנה מפני עין הרע. לכן נהוג בארצות הים התיכון ובעיקר בקרב המוסלמים, לצבוע את פתח הבית בכחול.

הרעיון המיסטי הוא ששדים שירצו להיכנס לבית יראו את הגוונים הללו, יחשבו שאלו השמיים הקדושים ויסובו לאחור. כך תימנע כניסת שדים לבית הצבוע בטורקיז וכחול. לפי אמונה דומה, הכחול והטורקיז הם צבעי הים והשמיים והרוחות יטבעו בים הצבע...

כך או כך, באופן כזה הפכו גוונים אלה לשומרי הסף, מפני עין הרע. כללית, מבטא הצבע הכחול באיסלאם, למשל, סוג של מעבר אל העולם השמימי. הוא משמש למיסטיקה ולהגנה מפני עין הרע.

משימת סיום:

1. מה דעתך על הצבעים הכחולים שבתמונה? האם לדעתך יש להם משמעות?

תשובה:

הסיבה היא מיסטית, עניין של אמונה טפלה ועתיקה. הערבים, היהודים ועמים נוספים במזרח התיכון ובים התיכון צובעים את משקופי הבתים שלהם ואת הדלתות בכחול או בטורקיז, כדי להרחיק שדים.

יחידה 6 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: תעודת הזהות של הקטע, תחום חיים של הקטע, שאלות תוכן וכוונה.

בתחום התוכן: מיחזור – היחידה תעסוק בסוגי מיחזור שונים, מדוע בכלל למחזר, תהליכי מיחזור שונים, כיצד ניתן למחזר גם באופן פרטי בסביבת החיים שלנו, זמני התכלות של חומרים, חשיפה לאמנות של מיחזור, רעיונות מיחזור, מה אסור לזרוק לפח.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – תעודת הזהות של הקטע
- דף עזר - תחום חיים של קטע
- רעיון למשחק המחשה בפתיח
- סרטון – בא לשכונה פח חדש

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
-גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
מהי תעודת הזהות של הטקסט, מהו תחום החיים של הקטע, כיצד לענות על שאלות תוכן וכוונה.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

הצורך במיחזור:

1. המחשה בריבוע:

נסמן עם מסקינטייפ ריבוע לא גדול מדי במרכז הכיתה, ונקרא לכמה מהתלמידים לעמוד בתוכו, ונראה שיש מקום. לאחר מכן - נקרא לתלמידים נוספים, עד שלא יישאר מקום בתוך הריבוע לכולם. המסקנה: אם נייצר אשפה רבה - לא יישאר מקום לחיות בו, ועל כן יש למחזר את הפסולת שאנו מייצרים.

2. כמה זבל מייצר (לדעתך) כל אדם ביום בממוצע?

התשובה: 2 ק"ג של זבל אדם מייצר ביום

3. אם נמשיך ככה - היכן יהיה מקום לכל הזבל?

אורח החיים המודרני גורם לעלייה של 5% בקצב גידול הפסולת בכל שנה, כיוון שכולנו צורכים יותר, ומשליכים אריזות רבות לפח. כך, לא יישאר בעולם מקום. אחד הפתרונות הוא **מיחזור**.

אוצר המילים של היחידה:

איכות הסביבה - היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

משאבי טבע - חומרים ומרכיבים טבעיים בסביבה שהאדם משתמש בהם לתועלתו. בין משאבי הטבע ניתן למנות: קרקע, מים, מזון, מינרלים, צמחייה, בעלי חיים, מתכות ויהלומים.

אנרגיה סולרית - אנרגיה שמקורה בקרינת השמש. כך ממירים את האנרגיה שמגיעה מהשמש לאנרגיה של חום או לחשמל.

מיחזור - תהליך שבו מפרקים פסולת ומחזירים אותה למצב של חומר גלם כדי לייצר מוצרים חדשים. המיחזור חוסך בחומרי גלם וגם מצמצם את כמויות הפסולת, ולכן המיחזור חשוב גם מבחינה כלכלית וגם כדי לשמור על הסביבה.

פיסה – חתיכה, נתח

להשליך – לזרוק

לכרות – לחפור באדמה

צפו בסרטון "בא לשכונה פח חדש"

מקור הסרטון

1. רשמו עבור מה מיועדים הפחים בצבעים השונים?
כתום -
כחול -
סגול -
כל
האריזות
הביתיות
כחול - נייר,
קרטון
סגול - זכוכית
2. מדוע כדור הארץ צריך עזרה?
כדור הארץ
צריך עזרה
מכיוון שכל
האריזות לא
מתכלות. אם
מישהו זורק
שקית ניילון
היא נשארת
400 שנה
3. השלם : הפח הכתום מיועד ל
למוצרי
למוצרי
ל
לאריזות
הפח הכתום
מיועד לכל סוגי
האריזות :
מוצרי טיפוח,
מוצרי ניקיון,
לשקיות
פלסטיק,
אריזות מתכת
4. למה מיועדת הפסולת שבפח הכתום?
הפסולת שבפח
הכתום מיועדת
למיחזור

	5. לאיזה פח תזרוק?					
	פח כתום 	פח חום 	פח כחול 	פח סגול 	פח ירוק 	
חום						אגס
כתום						קרטון בקבוק יין
ירוק						מכנסיים ישנים
כתום						שקית תפוצ'יפס
חום						בייגלה
כחול						ספר ישן
סגול						צנצנת קפה
כתום						קופסת שימורים
כתום						קרטון מיץ
ירוק						כלים חד פעמיים

6. לפניך סמל המיחזור הבינלאומי

הסמל מורכב
משלושה חיצים
עוקבים בצבע
ירוק - שמשוייך
גם הוא לאיכות
הסביבה

החיצים מסודרים
כשכל אחד מכוון
לקצהו של האחר.

החיצים מסודרים
בצורת משולש.

1. ממה מורכב הסמל?

2. כיצד מסודרים החיצים?

3. איזו צורה יש לסמל?

4. האם נתקלת בצורה דומה? בתהליכים מעגליים דומים?

5. נסה להסביר מדוע נבחר סמל זה? מהו מסמל?

הידעת?

סמל המיחזור - משמעו שאריזת המוצר ניתנת למיחזור, ולא
שהמוצר עשוי מחומרים ממוחזרים.
החיצים מסמלים את התהליך המעגלי של המוצר: ייצור, איסוף,
מיון מוצרים ועיבודם לייצור מחדש

7. לפניך מספר סמלים נבחרים הקשורים לאיכות הסביבה.
ההסברים התבלבלו - נסה להתאים את הסמל להסבר.

הסמל	ההסבר
<u>1</u> 	<u>5</u> סמל שמאפשר לזהות מוצר ידידותי לסביבה כדי לעודד שימוש, ייצור ושיווק של מוצרים שיגרמו נזק מזערי לסביבה או ישפרו את איכות הסביבה. מוענק על ידי המשרד להגנת הסביבה ומכון התקנים הישראלי.
<u>2</u> 	<u>2</u> המוצר מיוצר בישראל, ובכך מעודדים עבודה ישראלית, סחר הוגן וחסכון בזיהום רב שנוצר כתוצאה מההובלה ומהשינוע.
<u>3</u> 	<u>4</u> ידידותי לאוזון - המוצר אינו מכיל פריאון הפוגע בשכבת האוזון.
<u>4</u> 	<u>1</u> סמל תזכורת לצרכן להשליך לפח את האריזה בתום השימוש.
<u>5</u> 	<u>3</u> לעיצוב סמל הנקודה הירוקה יש דמיון ברור לסמל היין-יאנג ולסמל המיחזור. הסמל מעיד על כך שהיצרן של המוצר העביר כספים לארגון העוסק באיסוף ומיחזור אריזות כדי לממן את המיחזור של אותו מוצר.

תשובות:

3 - 1

5 - 2

1 - 3

2 - 4

4 - 5

הכדור בידיים שלכם / מאת: אדל גלפרין אשל

1. כל פיסת זבל שאנו משליכים לפח יכולה לחרוץ את גורלו של כדור הארץ שלנו. קופסת פלסטיק ריקה שנעטוף בנייר צבעוני ונקשט תשמש אותנו לאחסון עפרונות וטושים או כל דבר אחר. אם נניח בה מעט אדמה וזרע של צמח כלשהו, יהיה לנו עציץ קטן. הפעולה הזאת שאנחנו לוקחים חפץ כלשהו ומשתמשים בו שוב במקום להשליכו לפח - נקראת **מחזור**.
2. למה חשוב למחזור? לכדור הארץ כמות מוגבלת של משאבים (למשל: כמות מוגבלת של יערות, כמות מוגבלת של מים) וכמות בני האדם שמנצלים את המשאבים של כדור הארץ, ממשיכה לגדול. יום אחד אנו עלולים להתעורר לעולם שבו לא יהיו יותר עצים. (כי את כולם כרתנו לצורך בנייה וייצור). עדיין לא מאוחר מדיי לשנות חלק מאותם מעשים שגורמים לפגיעה בכדור הארץ שלנו.
3. בתהליך ה**מחזור** כולנו יכולים לקחת חלק - גם השימוש החוזר בקופסת פלסטיק יכול לתרום לשיפור המצב ולחיסכון באשפה. כל אחד מאיתנו יכול לחשוב על רעיונות נוספים לשימוש חוזר בחפצים. יש לנו רק מקום אחד לחיות בו, וחשוב שנשמור עליו.

(מתוך: ירחון גליליאו)

נובמבר 2005

דף עזר – תעודת הזהות של הקטע

כותרת הקטע

מהי בנייה ירוקה? / מאת: שי אילון

שם הכותב
והתואר שלו

3. בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. למשל, בניה ירוקה עושה שימוש בשמש לחימום הבית בחורף. כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה כך שהם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום. . תכנון כזה שמתחשב בסביבה נקרא "קיימות".

4. בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום, למשל: ארובת אוורור, חממות. כך זה עוזר לחמם את הבית בחורף ומסייע לצרוך פחות אנרגיה לבית.

המקור של הקטע

(מתוך: מגזין אדריכלות, עיצוב, נוף)

5 בדצמבר 2012

תאריך הפרסום

תעודת הזהות של הקטע:

1. כותרת הקטע היא: הכוח בידיים שלכם
2. את הקטע כתב/ה: אדל גלפרין אשל
3. המקור של הקטע הוא: ירחון גלילאו
4. הקטע התפרסם בתאריך: נובמבר 2005

מומלץ לנהל דיון מדוע
נושא המיחזור נשאר
רלבנטי למרות שהמאמר
מלפני 15 שנים.

5. הקטע התפרסם לפני 15 שנים.
המידע בקטע: (סמנו את התשובה הנכונה)

- מתאים רק לתקופת הפרסום.
- מתאים לפרסום גם היום.

תחום חיים בו עוסק הקטע:

התחום שהטקסט עוסק בו, התחום שהטקסט שייך אליו.
דוגמות לתחומי חיים: פסיכולוגיה, גיאוגרפיה, היסטוריה, פוליטיקה, מדע,
ביטחון, איכות חיים, תקשורת, כלכלה, חינוך, חברה, בריאות

6. הקטע עוסק בתחום: (סמנו את התשובה הנכונה. היעזרו
במילות המפתח ובתעודת זהות של הקטע)
הקטע עוסק
בתחום איכות
הסביבה.

- גיאוגרפיה
- איכות הסביבה
- טיולים
- חקלאות

תוכן וכוונה :

7. על פי פסקה 1 :

א. מהו **מחזור**?

הפעולה הזאת
שאנחנו לוקחים
חפץ כלשהו
ומשתמשים בו שוב
במקום להשליכו
לפח - נקראת
מחזור.

ב. כיצד מיחזור קופסת פלסטיק ריקה?

עטפו בנייר צבעוני
- לאחסון עפרונות

הניחו אדמה וזרע
והפכו לעציץ.

8. לפניך תהליך שנקרא: **מבקוק מים למעיל** האם זהו
מחזור? הסבר במילים שלך מדוע כן/לא.

משימת סיום:

9. לפניך שלבים שונים בתהליך מיחזור בקבוקי מים למעיל. סדר על פי סדר הפעולות הנכון (רשום את המספרים 1-6 בצד)

הסדר:

שוטפים את הבקבוקים וגורסים לחלקיקי פלסטיק	
מוכרים את חלקיקי הפלסטיק ליצרנים	
מייצרים מעילים מסיבי הפוליאסטר	
מובילים את הבקבוקים למפעל מיחזור	
חלקיקי הפלסטיק מותכים לסיבים שמיועדים לטקסטיל	
אוספים את הבקבוקים המשומשים מהמיחזורית	

יחידה 7 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: הקשר בין קטע לאיור, מאזכרים
בתחום התוכן: היחידה תעסוק בסוגי מיחזור שונים, מדוע בכלל למחזר, תהליכי
מיחזור שונים, כיצד ניתן למחזר גם באופן פרטי בסביבת החיים שלנו, זמני
התכלות של חומרים, חשיפה לאמנות של מיחזור, רעיונות מיחזור, מה אסור
לזרוק לפח

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – מאזכרים
- סרטון – כיצד ממחזרים בקבוקי פלסטיק
- מצגת – זמני התכלות של חומרים

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

*** / ** / *****

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
 הקשר בין קטע לאיור, מאזכרים

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

1. לפניך סרטון המציג כיצד ממחזרים בקבוקי פלסטיק.
רשום מידע חדש שהתווסף לך - שלא ידעת קודם.
(1)
 - 1) בשנה האחרונה מוחזרו 400 מיליון בקבוקים משפחתיים.
 - 2) 22000 מיחזוריות קיימות בארץ.
 - 3) בעשור האחרון מוחזרו מעל 9 מיליארד בקבוקים.
 - 4) מבקבוקי מים ממחזרים יכולים ליצור: עטים, בגד ים, שטיחים, חולצות, פליזים.
 - 5) אנחנו מהמובילים בעולם במיחזור בקבוקים.

מצורפות תמונות מתוך הסרטון (עבור מי שלא יכול להקרין סרטון)

במפעל הבקבוקים עוברים מיון בהתאם לסוג הפלסטיק ולצבעו

משאית שואבת את בקבוקי הפלסטיק, ומובילה אותם למפעל המיחזור

400 מיליון בקבוקי פלסטיק משפחתיים מוחזרו בשנה

אוצר המילים של היחידה:

איכות הסביבה - היחס של האדם לסביבתו הטבעית או זו שנוצרה על ידיו.

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

משאבי טבע - חומרים ומרכיבים טבעיים בסביבה שהאדם משתמש בהם לתועלתו. בין משאבי הטבע ניתן למנות: קרקע, מים, מזון, מינרלים, צמחייה, בעלי חיים, מתכות ויהלומים.

אנרגיה סולרית - אנרגיה שמקורה בקרינת השמש. כך ממירים את האנרגיה שמגיעה מהשמש לאנרגיה של חום או לחשמל.

מיחזור - תהליך שבו מפרקים פסולת ומחזירים אותה למצב של חומר גלם כדי לייצר מוצרים חדשים. המיחזור חוסך בחומרי גלם וגם מצמצם את כמויות הפסולת, ולכן המיחזור חשוב גם מבחינה כלכלית וגם כדי לשמור על הסביבה.

הכדור בידיים שלכם / מאת: אדל גלפרין אשל

4. כל פיסת זבל שאנו משליכים לפח יכולה לחרוץ את גורלו של כדור הארץ שלנו. קופסת פלסטיק ריקה שנעטוף בנייר צבעוני ונקשט תשמש אותנו לאחסון עפרונות וטושים או כל דבר אחר. אם נניח בה מעט אדמה וזרע של צמח כלשהו, יהיה לנו עציץ קטן. הפעולה הזאת שאנחנו לוקחים חפץ כלשהו ומשתמשים בו שוב במקום להשליכו לפח - נקראת **מחזור**.
5. למה חשוב למחזור? לכדור הארץ כמות מוגבלת של משאבים (למשל: כמות מוגבלת של יערות, כמות מוגבלת של מים) וכמות בני האדם שמנצלים את המשאבים של כדור הארץ, ממשיכה לגדול. יום אחד אנו עלולים להתעורר לעולם שבו לא יהיו יותר עצים. (כי את כולם כרתנו לצורך בנייה וייצור). עדיין לא מאוחר מדיי לשנות חלק מאותם מעשים שגורמים לפגיעה בכדור הארץ שלנו.
6. בתהליך ה**מחזור** כולנו יכולים לקחת חלק - גם השימוש החוזר בקופסת פלסטיק יכול לתרום לשיפור המצב ולחיסכון באשפה. כל אחד מאיתנו יכול לחשוב על רעיונות נוספים לשימוש חוזר בחפצים. יש לנו רק מקום אחד לחיות בו, וחשוב שנשמור עליו.

(מתוך: ירחון גליליאו)

נובמבר 2005

1. על פי פסקה ב': מדוע חשוב למחזור? (2 סיבות)

חשוב למחזור
מפני ש: 1.
לכדור הארץ
כמות מוגבלת
של משאבים.
2. כמות בני
האדם
שמנצלים את
המשאבים
של כדור
הארץ
ממשיכה
לגדול.

2. א. בפסקה ג' מדובר על שימוש חוזר בחפצים. מהו החפץ?

קופסת
פלסטיק

ב. הוסף רעיונות משלך למיחזור החפץ שציינת בסעיף א'.

כל רעיון
הגינני יוכל
להתקבל
כתשובה.

מאזכרים

מאזכר הוא כינוי או מילה המתייחסת למישהו או למשהו שהוזכר קודם לכן בטקסט.
תפקיד המאזכר הוא למנוע חזרה על אותן מילים מספר רב של פעמים וכך זה משמר את הקישוריות.

דוגמאות :

3. חוש השמיעה של הקרנפים מפותח מאוד, הוא עוזר להם להתמצא בסביבה.
המילה הוא באה במקום הצירוף : חוש השמיעה.

2. בני האדם צדים את הקרנפים. הם צדים אותם כדי למכור את הקרניים שלהם.

המילה אותם מתייחסת למילה : הקרנפים
הערה : יש למצוא בטקסט את המילה או הצירוף שמחליף את המאזכר (אין לרשום הסברים או מילים שלא מופיעות בטקסט)

3. בפסקה 1 כתוב: "קופסת פלסטיק ריקה שנעטוף בנייר צבעוני ונקשט תשמש אותנו לאחסון עפרונות וטושים או כל דבר אחר. אם נניח בה מעט אדמה וזרע של צמח כלשהו, יהיה לנו עציץ קטן".

- קופסה
- במילה "בה" מתכוונים ל:
- קופסה
 - נייר צבעוני

4. בפסקה 2 כתוב: "לכדור הארץ כמות מוגבלת של משאבים"

במילה "מוגבלת" מתכוונים ל:

- מצומצמת
- מצומצמת
 - מוגדלת

5. על פי פסקה 3 : כולנו

א. מי צריך לחשוב על רעיונות נוספים לשימוש חוזר בחפצים?

- הסיבה היא שיש לנו רק מקום אחד לחיות בו, וחשוב שנשמור עליו.
- ב. מהי הסיבה שצריכים לחשוב על רעיונות כאלה?

6. איזה מבין המשפטים הבאים מתאר באופן המדויק ביותר מהו תהליך המיחזור.

- המיחזור הוא תהליך החזרת חומרים לטבע.
- המיחזור הוא תהליך הפרדת האשפה כדי להטמין בנפרד.
- המיחזור הוא תהליך הפרדת חומרים על מנת להשתמש בהם כחומר גלם לייצור מוצרים אחרים.

תשובה 3

משימת סיום :

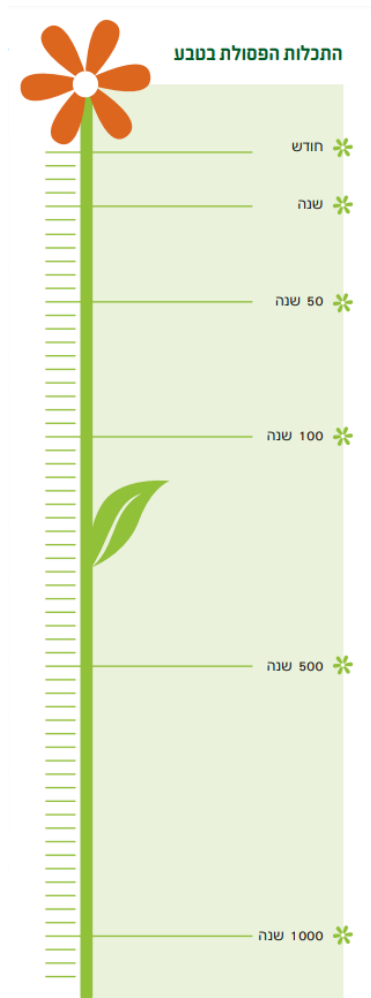
1. בקבוק מים למעיל

העתק מתוך הטקסט "הכדור בידיים שלכם" 2 משפטים שמתארים את האיור : "מבקבוק מים למעיל"

פעולה הזאת שאנחנו
לוקחים חפץ כלשהו
ומשתמשים בו שוב
במקום להשליכו לפח
- נקראת **מחזור**. (1)
כל אחד מאיתנו יכול
לחשוב על רעיונות
נוספים לשימוש חוזר
בחפצים. (3)

2. לפניכם פרטים על זמני התכלות של פסולת ומד זמן.
העבירו חיצים בין המוצר לבין זמן ההתכלות שלו במד :

שיירי מזון – כחודש

חולצה - חצי שנה

כוס ח"פ מקלקר - לא מתכלה

בקבוק זכוכית - מיליון שנה

בקבוק פלסטיק - 500 שנה

3. צפו ב**מצגת** שמציגה זמני התכלות של חומרים.
מדוע, לדעתכם, הפסולת האורגנית (הפסולת של שיירי המזון) נחשבת פסולת מזיקה פחות?

תשובה : פסולת אורגנית מתכלה לאחר 4-8 שבועות בלבד ולכן היא מזיקה פחות.

יחידה 8 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: טקסט לא מילולי: טבלה, איך למלא טבלה.
בתחום התוכן: היחידה תעסוק בסוגי מיחזור שונים, מדוע בכלל למחזר, תהליכי מיחזור שונים, כיצד ניתן למחזר גם באופן פרטי בסביבת החיים שלנו, זמני התכלות של חומרים, חשיפה לאמנות של מיחזור, רעיונות מיחזור, מה אסור לזרוק לפח

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- הרצאה של חנוך פיבן
- כתבה חנוך פיבן

- טבלה פתורה
- סרטון חנוך פיבן – איינשטיין
- סרטון חנוך פיבן – גולדה מאיר
- מצגת – זמני התכלות של חומרים

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:

מהו טקסט לא מילולי מסוג טבלה, וכיצד למלא טבלה, מהי קיימות

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

האמן **חנוך פיבן** פיתח במשך שנים רבות טכניקה ייחודית של יצירה בחפצים. פיבן, בדרכו המיוחדת, המלאה הומור וחרן, מעניק למתבוננים בעבודתו השראה. פיבן מרכיב את דמויותו על ידי יצירת קולאז' ממגוון חומרים וחפצים המוכרים מחיי היומיום. הקריקטורה שהוא יוצר משתמשת במרכיביה בנושאי משמעות, המתווים יחד את המסר שברצונו להעביר ביחס לדמות הציבורית.

מצ"ב **הרצאה של חנוך פיבן** (45 דק') לכן מומלץ

להקרין את הקטעים הבאים:

מ 3:40-5:53

18:40-20:00

כתבה נוספת שניתן להדפיס ולשתף

חלקים ממנה

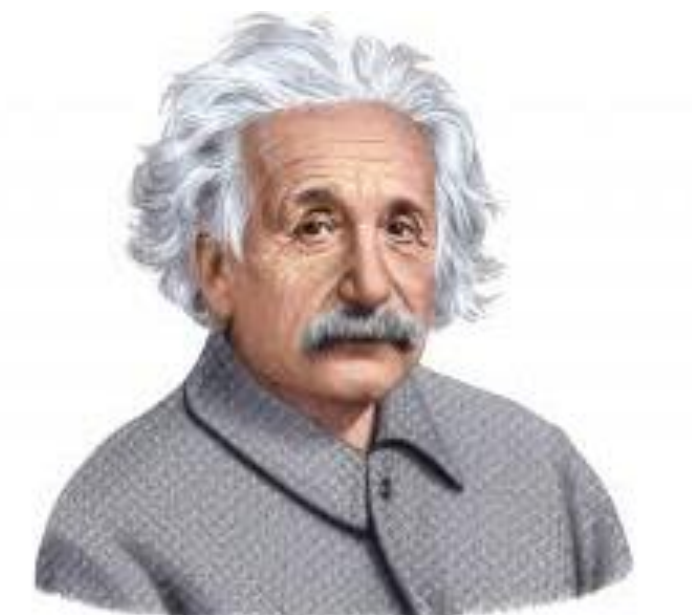
רמה:

דוגמה פתורה - אלברט איינשטיין

צפה בסרטון - סדנה עם חנוך פיבן - איינשטיין

צילום :

א. מה אתה רואה? האם אתה מזהה את הדמות? מהו פועלה?

הדמות היא אלברט איינשטיין - פיזיקאי, יהודי, פיתח את תורת היחסות

גדול המדענים של המאה העשרים

ב. איך האומן עיצב את הדמות? מלאו את הטבלה:

איברי הפנים	הצילום של הדמות	כיצד זה מעוצב ביצירה בקריקטורה	באיזה חפץ ממוחזר השתמש האומן
שיער	מבולגן	מסודר	חוטים
עיניים	כהות	כהות	גלגלי שיניים עם נקודות כהות
גבות	בולטות	בולטות	ברגים
אף	בולט	גדול	נורה חשמלית
פה	מוסתר	אין	אין
שפם	בולט	בולט	כבלי חשמל

ג. האם יש קשר בין הדמות ופועלה לבין החפצים והחומרים שבחר האומן לייצג אותה?

מה שבולט באינשטיין הוא השיער הלבן שלו, והשפם המיוחד שלו

כבלי חשמל מתאימים לאינשטיין כי היה מדען. הנורה לאף מתאימה

ביותר כי "היה לו רעיון"

גולדה מאיר

צפה בסרטון: [חנוך פיבן - גולדה מאיר](#)

צילום:

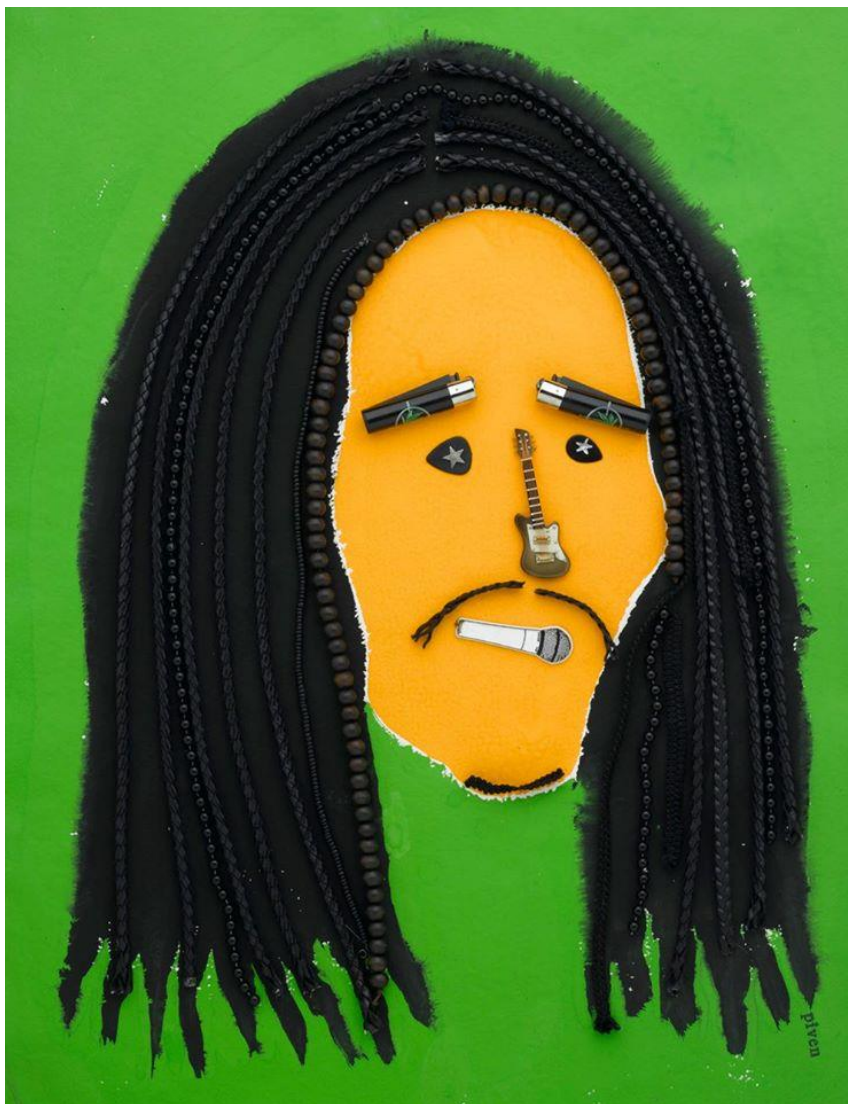
א. מה אתה רואה? האם אתה מזהה את הדמות? מהו פועלה?

ב. איך האומן עיצב את הדמות? מלאו את הטבלה :

איברי הפנים	הצילום של הדמות	כיצד זה מעוצב ביצירה בקריקטורה	באיזה חפץ ממוחזר השתמש האומן
שיער			
עיניים			
גבות			
אף			
פה			
גוף			
חפצים נוספים			

ג. האם יש קשר בין הדמות ופועלה לבין החפצים והחומרים שבחר האומן לייצג אותה?

בוב מארלי

צילום:

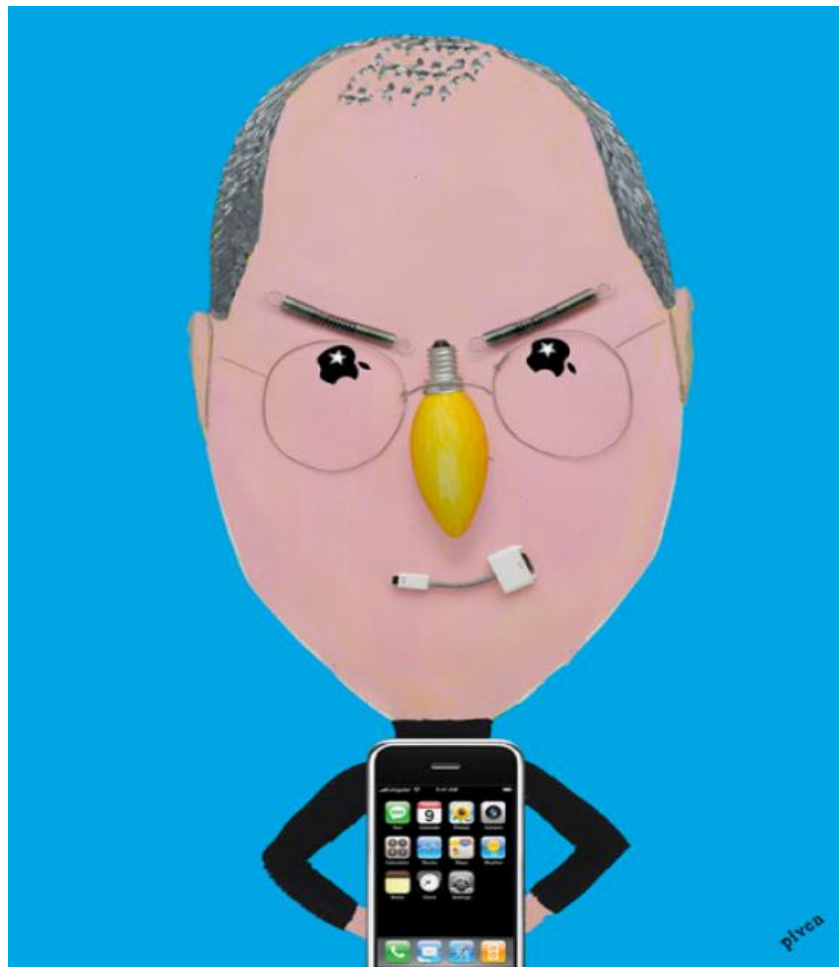
א. מה אתה רואה? האם אתה מזהה את הדמות? מהו פועלה?

ב. איך האומן עיצב את הדמות? מלאו את הטבלה:

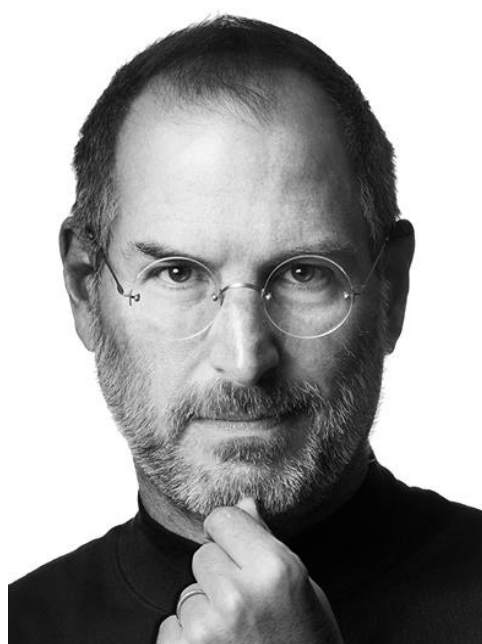
איברי הפנים	הצילום של הדמות	כיצד זה מעוצב ביצירה בקריקטורה	באיזה חפץ ממוחזר השתמש האומן
שיער			
עיניים			
גבות			
אף			
פה			
גוף			
חפצים נוספים			

ג. האם יש קשר בין הדמות ופועלה לבין החפצים והחומרים שבחר האומן לייצג אותה?

סטיב ג'ובס

צילום:

א. מה אתה רואה? האם אתה מזהה את הדמות? מהו פועלה?

ב. איך האומן עיצב את הדמות? מלאו את הטבלה:

איברי הפנים	הצילום של הדמות	כיצד זה מעוצב ביצירה בקריקטורה	באיזה חפץ ממוחזר השתמש האומן
שיער			
עיניים			
גבות			
אף			
פה			
גוף			
חפצים נוספים			

ג. האם יש קשר בין הדמות ופועלה לבין החפצים והחומרים שבחר האומן לייצג אותה?

משימת סיום:

למדנו מהי **קיימות** – היכולת שלנו להתקיים ביום בלי לפגוע באפשרות של הדורות הבאים להתקיים. כל אחד לוקח אחריות על הסביבה שלו. לפניך מספר רעיונות של מיחזור שמבטא קיימות. בחר אחד מהרעיונות והסבר מדוע הוא מיחזור, כיצד הוא מבטא קיימות? אפשר להיעזר במצגת מהיחידה הקודמת: [מצגת](#) זמני התכלות של חומרים.

מיחזור של שידה ישנה מעץ.
מבטא קיימות כי מוצר עץ מתכלה לאחר 13 שנים

מיחזור של כיסא ישן מעץ.
מבטא קיימות כי מוצר עץ מתכלה לאחר 13 שנים

מיחזור של גלגל רכב ישן.
מבטא קיימות צמיגי
מכוניות הם חומר לא
מתכלה.

מיחזור של פחיות לכלי
לעצצים.
מבטא קיימות פחיות הם
חומר שמתכלה לאחר 100
שנים.

מיחזור של מבקבוקי
שתייה מפלסטיק לעצצים.
מבטא קיימות פחיות הם
חומר שמתכלה לאחר 500
שנים.

מיחזור של צנצנות ריבה
זכוכית לקופסאות אחסון.
מבטא קיימות זכוכית היא
חומר שמתכלה לאחר
מיליון שנים.

יחידה 9 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: תעודת הזהות של הקטע, תחום חיים של הקטע, שאלות תוכן וכוונה, מאזכרים, קשרים לוגיים, מילים קשות, מילים במילון בתחום התוכן: היחידה תעסוק בסוגי מיחזור שונים, מדוע בכלל למחזר, תהליכי מיחזור שונים, כיצד ניתן למחזר גם באופן פרטי בסביבת החיים שלנו, זמני התכלות של חומרים, חשיפה לאמנות של מיחזור, רעיונות מיחזור, מה אסור לזרוק לפח

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – תעודת הזהות של הקטע
- דף עזר - תחום חיים של קטע
- דף עזר - מאזכרים
- דף עזר - קשרים לוגים
- משחק – רביעיות קשרים לוגים
- משחק – דומינו קשרים לוגים
- דף עזר - מילים קשות
- דף עזר – מילה מילון

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה

-גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:

מהי תעודת הזהות של הטקסט, מהו תחום החיים של הקטע, כיצד לענות על
שאלות תוכן וכוונה, מהם מאזכרים, זיהוי קשרים לוגיים, פיצוח מילים קשות,
כיצד לחפש מילים במילון

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

גרביים מתכלים
לאחר 4-5 שנים.

בחר רעיון אחד – מה
ניתן לעשות בגרביים
ישנים – הקף בעיגול.

15 סיבות לא לזרוק גרביים ישנים!

אוצר המילים של היחידה:

קיימות – היכולת לקיים תהליך או מצב לאורך זמן. מצב בו פעילותינו כיום אינה פוגעת ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צורכיהם ורצונותיהם.

משאבי טבע - חומרים ומרכיבים טבעיים בסביבה שהאדם משתמש בהם לתועלתו. בין משאבי הטבע ניתן למנות: קרקע, מים, מזון, מינרלים, צמחייה, בעלי חיים, מתכות ויהלומים.

מיחזור -תהליך שבו מפרקים פסולת ומחזירים אותה למצב של חומר גלם כדי לייצר מוצרים חדשים. המיחזור חוסך בחומרי גלם וגם מצמצם את כמויות הפסולת, ולכן המיחזור חשוב גם מבחינה כלכלית וגם כדי לשמור על הסביבה.

דברים שאסור לזרוק לפח / מאת: זהבי גיא

1. כל האשפה שאנו מייצרים מגיעה בסופו של דבר אל המזבלה, או למפעל המיחזור. הבעיה האמיתית היא שלא כל סוג של אשפה ניתן למחזור או לזרוק למזבלה בגלל חשש לדליפת חומרים מסוכנים המרעילים את מי התהום.

2. הנורות החסכוניות שאנו משתמשים בהן בשנים האחרונות מכילות כימיקלים מסוכנים שעלולים לחלחל אל מי התהום ולהרעיל את האדמה.

3. גם כאשר הסוללות שלנו התרוקנו לגמרי, הן עדיין מלאות בכימיקלים שונים אשר יכולים לפגוע בסביבה ובמי השתייה שלנו. כדי להיפטר מהסוללות יש לאסוף אותן במשך תקופה, ולהשליך את כולן לנקודות המיחזור המיועדות לסוללות מכל הסוגים.

4. כמעט תמיד נשארים לנו כדורים של תרופה אחרי שהטיפול כבר פסק, או תרופות שתאריך התפוגה שלהן עבר. תרופות אין להשליך בשום אופן לפח האשפה. בתרופות חומרים מסוכנים שיכולים להגיע לגידולים חקלאיים ולגרום לפגמים שונים.

5. הרשויות המקומיות ותאגידי הפינוי מחוייבים לתת פתרון לכל המוצרים שאסור להשליך לפח האשפה, ולשם כך הם מקימים "נקודות איסוף" מיוחדות.

(מתוך: בא במייל)

ספטמבר 2019

דף עזר – תעודת הזהות של הקטע

כותרת הקטע

מהי בנייה ירוקה? / מאת: שי אילון

שם הכותב
והתואר שלו

5. בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. למשל, בניה ירוקה עושה שימוש בשמש לחימום הבית בחורף. כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה כך שהם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום. . תכנון כזה שמתחשב בסביבה נקרא "קיימות".
6. בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום, למשל: ארובת אוורור, חממות. כך זה עוזר לחמם את הבית בחורף ומסייע לצורך פחות אנרגיה לבית.

המקור של הקטע

(מתוך: מגזין אדריכלות, עיצוב, נוף)

5 בדצמבר 2012

תאריך הפרסום

תעודת הזהות של הקטע:

דברים שאסור לזרוק
לפח

1. כותרת הקטע היא:

זהבי גיא

את הקטע כתב/ה:

בא במייל

המקור של הקטע הוא:

ספטמבר 2019

הקטע התפרסם בתאריך:

2. הקטע התפרסם בתקופה האחרונה.

מומלץ לנהל דיון מדוע
נושא המיחזור יהיה
רלבנטי גם בעוד 20
שנה

המידע בקטע : (סמנו את התשובה הנכונה)

- מתאים רק לתקופת הפרסום.
- יתאים גם בעוד 20 שנה.

תחום חיים בו עוסק הקטע :

התחום שהטקסט עוסק בו, התחום שהטקסט שייך אליו.

דוגמות לתחומי חיים : פסיכולוגיה, גיאוגרפיה, היסטוריה, פוליטיקה,
מדע, ביטחון, איכות חיים, תקשורת, כלכלה, חינוך, חברה, בריאות

3. הקטע עוסק בתחום : (סמנו את התשובה הנכונה. היעזרו
במילות המפתח ובתעודת זהות של הקטע)

הקטע עוסק
בתחום איכות
הסביבה.

- פוליטיקה
- איכות הסביבה
- טיולים
- חקלאות

4. בפסקה 1 מציינים שלא ניתן למחזר כל סוג של אשפה וגם לא לזרוק אותה למזבלה. מדוע?
- לא ניתן למחזר כל סוג של אשפה וגם לא לזרוק למזבלה כי סוגים מסוימים של אשפה יכולים לגרום לדליפת חומרים מסוכנים המרעילים את מי התהום.
5. על פי פסקה 2 - מדוע לא נזרוק נורות חסכוניות לאשפה?
- לא נזרוק נורות חסכוניות לאשפה כי הן מכילות כימיקלים מסוכנים שעלולים לחלחל אל מי התהום ולהרעיל את האדמה.
6. על פי פסקות 2-4 אילו פריטים לא נזרוק לאשפה?
- נורות סוללות תרופות
7. בפסקה 5 מדברים על הפתרונות ומי יספק אותם.
- א. מי מחוייב לתת פתרון לכל מה שאסור להשליך לאשפה?
- א. הרשויות המקומיות ותאגידי הפינוי מחוייבים לתת פתרון לכל המוצרים שאסור להשליך לפח האשפה
- ב. כיצד הם יינתן הפתרון?
- ב. לשם כך יוקמו "נקודות איסוף" מיוחדות.

מאזכרים

מאזכר הוא כינוי או מילה המתייחסת למישהו או למשהו שהוזכר קודם לכן בטקסט.
תפקיד המאזכר הוא למנוע חזרה על אותן מילים מספר רב של פעמים וכך זה משמר את הקישוריות.

דוגמאות :

4. חוש השמיעה של הקרנפים מפותח מאוד, הוא עוזר להם להתמצא בסביבה.
המילה הוא באה במקום הצירוף : חוש השמיעה.

2. בני האדם צדים את הקרנפים. הם צדים אותם כדי למכור את הקרניים שלהם.

המילה אותם מתייחסת למילה : הקרנפים

הערה : יש למצוא בטקסט את המילה או הצירוף שמחליף את המאזכר (אין לרשום הסברים או מילים שלא מופיעות בטקסט)

8. בפסקה 3 כתוב: "גם כאשר הסוללות שלנו התרוקנו לגמרי, **הן** עדיין מלאות בכימיקלים..."
במילה "**הן**" מתכוונים ל:

סוללות

- סוללות
- כימיקלים

9. בפסקה 4 כתוב: "...תרופות שתאריך התפוגה **שלהן** עבר..."
במילה "**שלהן**" מתכוונים ל:

תרופות

- תרופות
- סוללות

10. בפסקה 1 כתוב: "לא כל סוג של אשפה ניתן למחזר או לזרוק למזבלה, עקב חשש לדליפת **חומרים מסוכנים**".
למה מתכוונים בצירוף "**חומרים מסוכנים**"?

התשובות
הנכונות: 1-3

(סמנו את כל התשובות הנכונות - על פי הטקסט)

- חומרים שעלולים לגרום לפגיעה במים
- חומרים שעלולים לגרום לפגיעה באדמה
- חומרים שיכולים לפגוע בגידולים חקלאיים
- חומרים שיכולים לפגוע בילדים קטנים

דף עזר – קשרים לוגיים

מילות הקישור - הקשרים הלוגיים - מחברים בין חלקי הטקסט השונים : מילים, משפטים, פסקות.

מילות קישור אפייניות	סוג הקשר
כי, בגלל, מפני..., משום ש..., כיוון ש..., הודות ל...	סיבה
אך, אבל, לעומת זאת, בניגוד ל..., להפך	ניגוד
לכן, על כן, כדי, בשביל	תכלית/תוצאה (לאיזו מטרה)
ו, גם, נוסף, כמו כן	תוספת
כמו, בדומה ל..., בהשוואה ל...	השוואה
כאשר, כש, לפני, אחרי, בזמן ש..., לאחר ש..., אחר-כך, בינתיים, עד ש..., מאז, מיד, קודם בהמשך	זמן
לדוגמה, למשל	הדגמה
כלומר	פירוט

מבנה הקטע וארגונו

11. בפסקה 1 כתוב: "בגלל חשש לדליפת חומרים מסוכנים".

המילה "בגלל" היא מילה של:

סיבה

- סיבה
- תכלית
- ניגוד

12. בפסקה 3 כתוב: "כדי להיפטר מהסוללות".

המילה "כדי" היא מילה של:

תכלית

- תוספת
- תכלית
- הדגמה

13. באיזו פסקה יש תשובה לשאלה: מה עלינו לעשות עם

הסוללות שהתרוקנו?

סמנו את התשובה הנכונה:

פסקה 3

- פסקה 1
- פסקה 3
- פסקה 5

מילים קשות בטקסט - מה לעשות?

9. לנסות למצוא את השורש של המילה ולנסות להבין בעזרתו את המשמעות. דוגמה: הכביד שורש כ.ב.ד = העמיס עליו.
10. לנסות למצוא מילים דומות מאותה משפחה. דוגמה: מיטיב - טוב, טובה, טובים.
11. למצוא מילים נרדפות בתוך הטקסט או מידע אישי. קשיש, ישיש, זקן.
12. לקרוא שני משפטים לפני המילה.
13. לקרוא שני משפטים אחרי המילה.
14. לנסות לשבץ מילה אחרת במקום המילה שלא מובנת.
15. לדלג על המילה. לפעמים ניתן להבין בלי לפרש.
16. לפרש בעזרת מילון.

2. מילון	2. שורש	3. הקשר
מילה קטנה בתוך מילה	מילה קטנה בתוך משפט /	מילה קטנה בתוך משפט /
גדולה	פסקה	

כיצד מחפשים משמעות של מילה במילון

המילון מסודר לפי **צורת היסוד** של המילים.
לא נמצא במילון את המילה השלֵחָנוֹת (באות ה).
צורת היסוד – שֵלָחַן , ולכן נחפש באות ש.
לא נמצא במילון את הפועל תַעֲבְדוּ (באות ת).
צורת היסוד – עָבַד, ולכן נחפש באות ע.

צורת היסוד של המילה היא הצורה הבסיסית שלה, ללא נטייה וללא תוספות.

המילה שאני מחפש	צורת יסוד	אות	הערות
בְּגָדִים	בָּגַד	ב	
מַעֲבָדוֹת	מַעֲבָדָה	מ	
הַמְקָצוּעַ	מְקָצוּעַ	מ	
הַזְכִּירוּ	הִזְכִּירוּ	ה	בפועל - צורת "הוא" בעבר (עבר נסתר)
וּשְׂרִידָה	שָׂרִיד	ש	מורידים את ו' החיבור, את כינוי השייכות ואת הריבוי

הבנת לשון הקטע

14. המילה "גידולים" (פסקה 4) באה מן המילה :

• גדל

גדל

• דלג

15. בפסקה 2 כתוב: "הנורות..." מה המילה שתחפשו במילון?

(סמנו את התשובה הנכונה)

נורה

הנורה, נורות, נורה, הנורות

משימת סיום:

16. המילה "נשאים" (פסקה 4) באה מן המילה:

שאר

• שאר

• נשר

17. המילה "מחוייבים" (פסקה 5) באה מן המילה:

חייב

• מחו

• חייב

18. בפסקה 5 כתוב: "הרשויות" מה המילה שתחפשו במילון?
(סמנו את התשובה הנכונה)

רשות

הרשות, הרשויות, רשות, רשויות

19. בפסקה 5 כתוב: "המקומיות" מה המילה שתחפשו במילון?
(סמנו את התשובה הנכונה)

מקומי

המקומית, מקומי, המקומיות, מקומיות

יחידה 10 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: תעודת הזהות של הקטע, תחום חיים של הקטע, שאלות תוכן וכוונה, פירושי מילים, הבעה בכתב – מכתב רשמי. בתחום התוכן: ממצאים והמצאות.

מה זאת המצאה? כיצד מפתחים המצאה? מה זה רישום פטנט? מה זה ניסוי מדעי? הכרות עם ממצאים מפורסמים וחשובים. מהי חשיבה יצירתית המצאתית, וכיצד ניתן לפתח אותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – תעודת הזהות של הקטע
- דף עזר - תחום חיים
- דף עזר - מכתב רשמי

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

*** / ** / *****

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
 מהי תעודת הזהות של הטקסט, מהו תחום החיים של הקטע.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

1. מה הייתם רוצים לדעת על הדמות? לפניכם שאלון: העולם הפנימי של דמות

הקיפו 3 שאלות שהייתם רוצים לקבל עליהן תשובה

הדמות: תומס אדיסון –

ממציא ואיש עסקים אמריקאי

1. מה האייקו (IQ) של הדמות ואיך זה משפיע עליה?

2. מהו הדימיון של הדמות?

3. האם לדמות שיקול דעת והגיון בריא?

4. מהי נקודת המבט של הדמות על החיים?

5. איך הדמות ניגשת לפתור בעיות גדולות?

6. מה הכשרון הגדול ביותר של הדמות?

7. במה אין לדמות כישרון כלל וכלל?

8. מהי ההצלחה הגדולה ביותר בחיי הדמות?

9. מהו הכשלון הצורב ביותר בחיי הדמות?

10. מהי התכונה הטובה ביותר של הדמות?

11. מהי התכונה הגרועה ביותר של הדמות?

בסוף היחידה בדקו: האם קיבלתם תשובה לשאלותיכם.

אוצר המילים של היחידה:

המצאה - מכשיר שהומצא ומהווה חידוש לעומת הכלים שהיו לפניו, או פתרון חדש ובלתי צפוי לבעיה או לקושי בעולם.

פיתוח המצאה - ליצור דבר מקורי יש מאין, להפוך המצאה למשוכללת יותר, מתוחכמת יותר ומתקדמת יותר.

רישום פטנט - זכות משפטית הניתנת על ידי מדינה לבעל המצאה **לזמן קצוב** (בדרך כלל 20 שנה). הזכות המשפטית מאפשרת לבעל פטנט למנוע מאחרים להשתמש בהמצאה. ההמצאה צריכה להיות: חדשה, מועילה, ניתנת לשימוש תעשייתי ובעלת התקדמות המצאתית.

ניסוי מדעי - ניסיון מבוקר של מדען שנעשה במעבדה כדי לחקור תהליך או תופעה.

האיש שהדליק את האור / מאת: איתי נבו

1. **תומס אדיסון** זכור בזכות המצאת הנורה, אבל תרם לעולם מאות המצאות.
 2. הוא נולד ב 1847 באוהיו. אמו מורה לשעבר, ואביו ניהל מכולת ועסק בנדל"ן*. הוא היה בנם השביעי והצעיר ביותר.
 3. כשהיה בן שבע המשפחה עברה למישיגן, ואת בית הספר היסודי סיים שם כעבור שלושה חודשים בלבד. הוא שאל יותר מדיי שאלות, לכן המורה שלו קבע שהוא אינו מתאים.
 4. אמו לימדה אותו בבית, הוא התעניין בכימיה, וערך ניסויים שונים ומשונים.
 5. בגיל צעיר הוא פתח דוכן עיתונים בתחנת הרכבת, שם התרחש ארוע ששינה את חייו. ילד בן שלוש נפל על המסילה, והוא חילץ אותו בזמן. הילד היה בנו של מפעיל הטלגרף** בתחנה, ובתמורה האב לימד את אדיסון את המקצוע. אדיסון בנה בעצמו מכשיר טלגרף, התאמן, ובגיל 16 נשלח לקנדה כעוזר למפעיל תחנת טלגרף, והפך למפעיל טלגרף מומחה.
 6. כל אותה עת הוא המשיך לבצע ניסויים והמצאות. "רשם פטנט" על המצאה שלו - רשמקול חשמלי, ייסד עם שני חברים חברה למכשירי חשמל שם שכלל ומכר מכונות, ולאחר מכן פתח מעבדה חדשה לבדו.
 7. במעבדה פיתח מערכת תאורה חשמלית, וייחד את כל זמנו לפיתוח נורת ליבון. האור הנורה כזו מופק בתוך ריק (ואקום) בתוכו סליל דקיק של מתכת שעובר בו זרם חשמלי.
 8. אדיסון סבל כל חייו מבריאות לקויה: בילדות היה כמעט חירש, ובשנותיו האחרונות סבל מסוכרת וממחלות נוספות. הלך לעולמו בגיל 84. לזכותו של תומס אדיסון רשימה של 1083 פטנטים.
- * נדל"ן - נכסים הקשורים לקרקע: ראשי תיבות של נְכָסִי דָּלָא נְיָדִי - נכסים שלא ניתן להזיזם
- ** טלגרף - מכשיר להעברת מסרים מילוליים למרחקים ארוכים. **(מתוך: מכון דוידסון)**

11 בפברואר 2017

דף עזר – תעודת הזהות של הקטע

כותרת הקטע

מהי בנייה ירוקה? / מאת: שי אילון

שם הכותב
והתואר שלו

7. בנייה ירוקה היא בנייה שמתחשבת בתנאי האקלים ובתנאי הסביבה בצורה מיטבית. למשל, בניה ירוקה עושה שימוש בשמש לחימום הבית בחורף. כך אדריכלים ירוקים משתמשים בתכנון המבנה כך שהם מנצלים את שינויי הזווית של השמש בין הקיץ והחורף כלפי דרום. תכנון כזה שמתחשב בסביבה נקרא "קיימות".
8. בבנייה ירוקה בונים בצורה שמנצלת אוורור טבעי או חימום, למשל: ארובת אוורור, חממות. כך זה עוזר לחמם את הבית בחורף ומסייע לצרוך פחות אנרגיה לבית.

המקור של הקטע

(מתוך: מגזין אדריכלות, עיצוב, נוף)

5 בדצמבר 2012

תאריך הפרסום

תחום חיים בו עוסק הקטע:

התחום שהטקסט עוסק בו, התחום שהטקסט שייך אליו. דוגמות לתחומי חיים: פסיכולוגיה, גיאוגרפיה, היסטוריה, פוליטיקה, מדע, ביטחון, איכות חיים, תקשורת, כלכלה, חינוך, חברה, בריאות

תעודת הזהות של הקטע:

1. כותרת הקטע היא :
האיש שהדליק את האור
איתי נבו
המקור של הקטע הוא : מכון דוידסון
הקטע התפרסם בתאריך : 11 בפברואר 2017
2. הקטע התפרסם בתקופה האחרונה.
המידע בקטע : (סמנו את התשובה הנכונה)
• מתאים רק לתקופה הקדומה שהוא מתאר.
• יתאים גם בעוד 20 שנה.
יתאים גם בעוד 20 שנה. כל הזמן ממצאים נורות מתקדמות יותר מבוססות על הרעיון או פיתוחים שלו
3. הקטע עוסק בתחום : (סמנו את התשובה הנכונה. היעזרו במילות המפתח ובתעודת זהות של הקטע)
הקטע עוסק בתחום מדענים וממצאים
• פוליטיקה
• איכות הסביבה
• מדענים וממצאים
• חקלאות

תוכן וכוונה

4. בפסקה 3 מסופר שתומס אדיסון למד בבית ספר תקופה ממש קצרה. מדוע?
תומס אדיסון למד תקופה ממש קצרה. הוא שאל יותר מדיי שאלות, לכן
הוא שאל יותר מדיי שאלות, לכן
המורה שלו קבע שהוא אינו מתאים.
- תומס אדיסון
סיים את בית
הספר היסודי
כעבור שלושה
חודשים בלבד.
הוא שאל יותר
מדיי שאלות, לכן
המורה שלו קבע
שהוא אינו
מתאים.

5. בפסקה 5 מתואר ארוע. כיצד מוגדר ארוע זה?
ששינה את חייו
- הארוע מוגדר ארוע
ששינה את חייו

6. הסבר במילים שלך מהו הארוע שמתואר בפסקה 5.
האירוע הוא :
הארוע הוא שילד
בן שלוש נפל על
המסילה, והוא
חילץ אותו בזמן.

מחסן מילים : ילד, נפל, מסילה, חילץ, בזמן

7. בפסקה 6 מוזכרת המצאה נוספת שפיתח תומס אדיסון.
מהי?
ההמצאה הנוספת היא :
- ההמצאה הנוספת
היא רשמקול
חשמלי

8. בפסקה 6 מתואר שאדיסון: "שכלל ומכר מכונות". מה פירוש המילה שכלל? (סמנו את התשובה הנכונה)

1. עיצב 2. תיקן 3. שיפר 4. שיפץ 3

9. אילו מילים מבין המילים הבאות הן מילים נרדפות למילה שכלל: (סמנו את התשובות הנכונות)

4, 2

1. הרס 2. הפך לטוב יותר 3. קלקל 4. שדרג

לימד את אדיסון את המקצוע.	10. על פי פסקות 5-7 הסבר במילים שלך : כיצד הארוע בתחנת הרכבת תרם לתומס אדיסון להפוך למדען ולממציא. השלם את החסר :
אדיסון בנה בעצמו מכשיר טלגרף	לאחר שתומס אדיסון הציל את הילד, אביו של הילד שהיה מפעיל הטלגרף רצה לגמול לו על כך, ולכן
בגיל 16 נשלח לקנדה בתפקיד עוזר למפעיל תחנת טלגרף	אדיסון בנה בעצמו בגיל 16 נשלח לקנדה בתפקיד
מאוחר יותר הפך למפעיל טלגרף מומחה.	מאוחר יותר הפך ל
כל אותה עת הוא המשיך לבצע ניסויים והמצאות	על אותה עת הוא המשיך לבצע
הוא ייסד עם חברים חברה שבה הוא שכלל ומכר מכוונות	הוא ייסד עם חברים חברה שבה הוא
לאחר מכן פתח מעבדה משלו.	ולאחר מכן פתח
במעבדה פיתח מערכת תאורה חשמלית	במעבדה פיתח

וכך הארוע בתחנת הרכבת "שינה את חייו" של אדיסון, וסייע לו להפוך למדען ולממציא דגול!

דף עזר – מכתב רשמי - הבעה בכתב

אתם מתעניינים בלימודים בבית ספר מדעי.

אתם מבקשים לברר פרטים על בית הספר ועל תנאי הקבלה.

כתבו מכתב למנהל בית הספר. במכתב ספרו על עצמכם ובקשו פרטים.

אריה כהן
הנוטרים 16

רחובות

1 בינואר

לכבוד
2020

גב' סתי גאולה - מנהלת

בית הספר למדעים "עתיד לוד"

רחוב חיים משה שפירא 33

לוד.

הנדון: בקשת פרטים על בית הספר למדעים

שלום רב,

שמי אריה כהן, לאחר שסיימתי ללמוד במסגרת החינוך האחרונה התחלתי להתעניין בנושא מדעים, וכך שמעתי על בית הספר שלכם.

ברצוני לברר פרטים על בית הספר למדעים "עתיד לוד". אשמח לדעת אילו מגמות נלמדות בבית הספר, והאם ניתן להתקבל מכל אזור השפלה.

נוסף על כך אשמח לפרטים על אופי הלימודים בבית הספר, מהם האתגרים שבית הספר מציב ללומדים והאם יש תוכניות ייחודיות.

בכבוד רב,

אריה כהן

נסחו מכתב משלכם:

פרטי השולח

תאריך

שם הנמען /
מקבל המכתב

הנדון: הנושא
הנדון במכתב

גוף המכתב:
המסר שאנו
רוצים להעביר

ברכה +,
שם המוען /
השולח

משימת סיום: משימת אתגר

11. על פי פסקה 6, אדיסון "רשם פטנט" על ההמצאה. היעזר בהסבר (מופיע גם בתחילת היחידה) וענה על הסעיפים הבאים:

רישום פטנט - זכות משפטית הניתנת על ידי מדינה לבעל המצאה **לזמן קצוב** (בדרך כלל 20 שנה). הזכות המשפטית מאפשרת לבעל פטנט למנוע מאחרים להשתמש בהמצאה. ההמצאה צריכה להיות: חדשה, מועילה, ניתנת לשימוש תעשייתי ובעלת התקדמות המצאתית.

את הזכות מעניקה המדינה.

1. מי מעניק את הזכות לבעל ההמצאה?

הזכות מאפשרת למנוע מאחרים להשתמש בהמצאה

2. מה מאפשרת הזכות המשפטית הזאת?

ההמצאה צריכה להיות: חדשה, מועילה, ניתנת לשימוש תעשייתי ובעלת התקדמות המצאתית.

3. מהן 4 התכונות שההמצאה חייבת לעמוד בהן?

יחידה 11 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: שאלות תוכן וכוונה, מבנה הקטע וארגונו קשרים לוגיים,

הבעה בכתב - טופס

בתחום התוכן: מה זאת המצאה? כיצד מפתחים המצאה? מה זה רישום פטנט?

מה זה ניסוי מדעי? הכרות עם ממצאים מפורסמים וחשובים. מהי חשיבה

יצירתית המצאתית, וכיצד ניתן לפתח אותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – קשרים לוגיים
- משחק – רביעיות קשרים לוגיים
- משחק – דומינו קשרים לוגיים

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

*** / ** / *****

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
 מהם הקשרים הלוגים, כיצד למלא טופס

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

את אלברט איינשטיין הכרנו ביחידה שעסקה באמנות ממיחזור של חנוך פיבן.
עכשיו נכיר את הדמות לעומק.

5 עובדות על אלברט איינשטיין

1. אמו היתה
פסנתרנית
מחוננת, לכן הוא
ניגן בכינור.

2. הציעו לו לכהן
כנשיא השני של
מדינת ישראל.

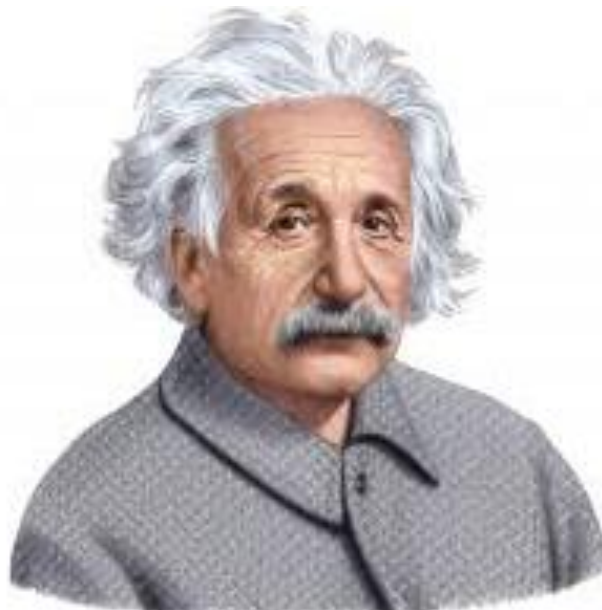
3. הוא אהב לשוט,
למרות שלא ידע
לשחות.

4. שנא לגרוב
גרביים.

5. השמועה אומרת
שהוא נכשל
במתמטיקה –
שמועה לא
נכונה. הוא היה
תלמיד מבריק,
ולא קיבל אף
פעם ציון נכשל
בשום מקצוע.

צילום:

אוצר המילים של היחידה:

המצאה - מכשיר שהומצא ומהווה חידוש לעומת הכלים שהיו לפניו, או פתרון חדש ובלתי צפוי לבעיה או לקושי בעולם.

פיתוח המצאה - ליצור דבר מקורי יש מאין, להפוך המצאה למשוכללת יותר, מתוחכמת יותר ומתקדמת יותר.

רישום פטנט - זכות משפטית הניתנת על ידי מדינה לבעל המצאה **לזמן קצוב** (בדרך כלל 20 שנה). הזכות המשפטית מאפשרת לבעל פטנט למנוע מאחרים להשתמש בהמצאה. ההמצאה צריכה להיות: חדשה, מועילה, ניתנת לשימוש תעשייתי ובעלת התקדמות המצאתית.

ניסוי מדעי - ניסיון מבוקר של מדען שנעשה במעבדה כדי לחקור תהליך או תופעה.

אלברט איינשטיין/ דוד פולישוק

1. נולד ב 14 במרץ 1879 בדרום גרמניה, למשפחה יהודית מתבוללת* מהמעמד הבינוני. לאביו היה מפעל אלקטרוכימי** קטן, וזה מה שעורר את התעניינותו במדעים.
2. הוא היה תלמיד מצוין, אך שנא את דרך הלימוד בגרמניה שדיכאה את הדמיון ודיכאה את המחשבה היצירתית. הוא עזב את התיכון בגיל 16 והשלים לימודיו התיכוניים והאקדמיים בשווייץ. תוך כדי לימודיו הכיר את מילווה מאריץ' (אשתו). מאוחר יותר המשיך ללמוד לתואר דוקטור, ועבד כמורה למתמטיקה, ולאחר מכן כמומחה טכני במשרד הפטנטים בברן.
3. באותן שנים הגה רעיונות פיזיקליים מבריקים ומקוריים, ופרסם מאמרים חשובים בנושאים: האור, מולקולות, הזמן והמרחב. כך הפך להיות "אבי תורת היחסות" ו"אבי תורת הקוונטים". עבד כמרצה באוניברסיטת ברן, ולאחר מכן כפרופסור במספר אוניברסיטאות. לבסוף עמד בראש המכון לפיסיקה, ונבחר לחבר באקדמיה הפרוסית למדעים.
4. ב 1921 זכה בפרס נובל לפיסיקה וזה היה אישור סופי לגאונותו. דמותו היתה ייחודית, כשל פרופסור מפוזר, גם כי היה מופיע בציבור ללא גרביים. דעותיו היו אנטי מלחמתיות, הוא היה צנוע, בעל הומור עצמי, ולכן ראו בו דמות ייצוגית נערצת. הוא תמיד התייחס בגאווה למוצאו ולעמו.
5. הוא נפטר ב 1955 כשהוא בן 76. גופתו נשרפה ואפרו פוזר, אבל מוחו נשמר ונחקר על ידי רופאים ונוירולוגים. הוא השאיר מורשת מדעית עצומה, והשפעתו על הפיזיקה המודרנית גדולה משל כל מדען אחר, לכן התפרסם בעולם כולו כגאון הדור, פניו מוכרות לכל, ופועלו הוא השראה.

* מתבוללת - קשרים משפחתיים עם מי שאינם יהודים.

** אלקטרוכימי - תגובות כימיות בהן מתרחשת תגובה בין מוליך חשמלי לבין מוליך אחר כמו למשל בסוללה.

(מתוך: אסטרופדיה)

8 בדצמבר 2009

תוכן וכוונה

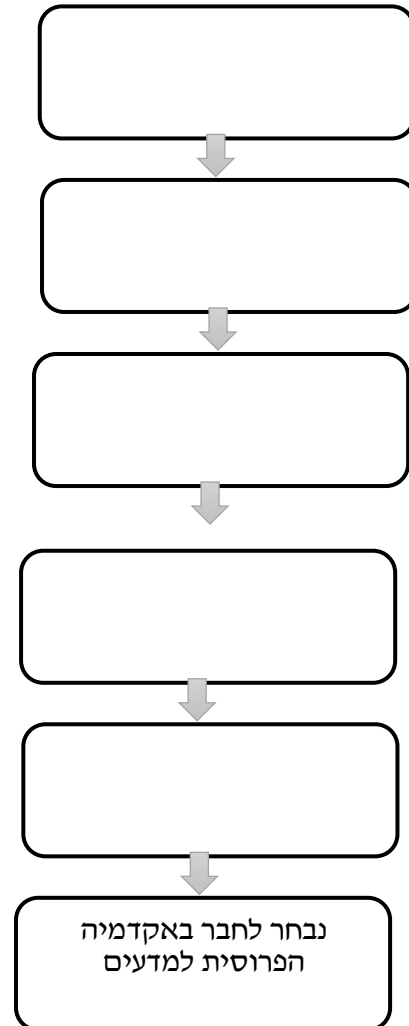
1. בפסקה 2 כתוב שאיינשטיין עזב את התיכון בגיל 16 כי
שנא את דרך הלימוד בגרמניה. **כתבו מה לא אהב**
איינשטיין בדרך הלימוד? (2 פריטים)
איינשטיין שנא את דרך
הלימוד ש (א) דיכאה את
הדמיון (ב) דיכאה את
המחשבה היצירתית.
2. בפסקה 4 מתוארת דמותו הייחודית של איינשטיין.
כיצד מתואר **המראה** של איינשטיין?
המראה של איינשטיין
מתואר כשל פרופסור
מפוזר שמופיע בציבור
ללא גרביים
3. בפסקה 4 מצויינות 3 תכונות אישיות של איינשטיין.
מהן?
(1)
(2)
(3)
צנוע
בעל הומור עצמי
גאה במוצאו ובעמו
4. על פי פסקה 5 - מדוע התפרסם איינשטיין כגאון הדור?
איינשטיין התפרסם
כגאון הדור כי הוא
השאיר מורשת מדעית
עצומה, והשפעתו על
הפיזיקה המודרנית
גדולה משל כל מדען
אחר.

מחסן מילים: התפרסם, גאון הדור, מורשת מדעית,
השפעתו, פיזיקה מודרנית

5. על פי פסקה 3 - השלימו מה איינשטיין עשה? (היעזרו במחסן תשובות)

מחסן תשובות

- עבד כפרופסור במספר אוניברסיטאות.
 - עמד בראש המכון לפיסיקה
 - פרסם מאמרים חשובים
 - הגה רעיונות פיזיקליים
 - עבד כמרצה באוניברסיטת ברן
- (1)הגה רעיונות פיזיקליים
(2)פרסם מאמרים חשובים
(3)עבד כמרצה באוניברסיטת ברן
(4)עבד כפרופסור במספר אוניברסיטאות.
(5)עמד בראש המכון לפיסיקה
(6)נבחר לחבר באקדמיה הפרוסית למדעים.

דף עזר – קשרים הלוגיים

מילות הקישור - הקשרים הלוגיים - מחברים בין חלקי הטקסט השונים : מילים, משפטים, פסקות.

מילות קישור אפייניות	סוג הקשר
כי, בגלל, מפני..., משום ש..., כיוון ש..., הודות ל...	סיבה
אך, אבל, לעומת זאת, בניגוד ל..., להפך	ניגוד
לכן, על כן, כדי, בשביל	תכלית/תוצאה (לאיזו מטרה)
ו, גם, נוסף, כמו כן	תוספת
כמו, בדומה ל..., בהשוואה ל...	השוואה
כאשר, כש, לפני, אחרי, בזמן ש..., לאחר ש..., אחר-כך, בינתיים, עד ש..., מאז, מיד, קודם בהמשך	זמן
לדוגמה, למשל	הדגמה
כלומר	פירוט

6. בפסקה 2 כתוב : הוא היה תלמיד מצוין, **אך** שנא את דרך הלימוד בגרמניה".

המילה "**אך**" היא מילה של :

ניגוד

• סיבה

• הדגמה

• ניגוד

7. בפסקה 4 כתוב: "דמות... נערצת". המילה "נערצת" באה
מהמילה

ערצ

• עצר

• ערצ

טופס בקשה לעבודה כמרצה באוניברסיטה

	פרטים אישיים			
עובד סמן X קבוע ☐ זמני ☐	תאריך לידה / /	שם פרטי	שם משפחה	מס זהות (9 ספרות)
מספר טלפון	כתובת פרטית			
	מיקוד	עיר	מספר	רחוב
השכלה סמן X	מצב משפחתי סמן X			מין סמן X
תיכונית ☐ לימודי תעודה ☐ תואר I ☐ תואר II ☐	רווק/ה ☐ נשוי/אה ☐ גרוש/ה ☐ אלמן/ה ☐			זכר ☐ נקבה ☐

תאריך

חתימה

משימת סיום

לפניך משפטים מתוך הטקסט. בחר מילת קישור מתאימה ממחסן מילות הקישור, ושבץ במשפט.

מחסן מילות קישור:

ולאחר מכן, ואחר כך, כי, אך, לכן

דוגמה:

איינשטיין פרסם מאמרים חשובים, לכן הפך להיות "אבי תורת היחסות".

- הוא היה תלמיד מצוין, אך שנה את דרך הלימוד בגרמניה
- הוא השלים את לימודיו בשוייץ, כי עזב את התיכון בגיל 16
- הוא הכיר את מילוה, ולאחר מכן המשיך ללמוד לתואר דוקטור
- הוא עבד כמרצה באוניברסיטה, ואחר כך עבד כפרופסור במספר אוניברסיטאות
- הוא היה צנוע, לכן ראו בו דמות ייצוגית נערצת.

יחידה 12 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: מבנה הקטע וארגונו, קשרים לוגים, שאלות תוכן וכוונה, מילים במילון, הבנת לשון הקטע, הבעה בכתב – מכתב רשמי בתחום התוכן: מה זאת המצאה? כיצד מפתחים המצאה? מה זה רישום פטנט? מה זה ניסוי מדעי? הכרות עם ממצאים מפורסמים וחשובים. מהי חשיבה יצירתית המצאתית, וכיצד ניתן לפתח אותה.

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר - קשרים לוגים
- משחק – רביעיות קשרים לוגים
- משחק – דומינו קשרים לוגים
- דף עזר - מילה במילון

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
-גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:

כיצד לענות על שאלות של מבנה הקטע וארגונו, מהם קשרים לוגים, כיצד לענות
על שאלות תוכן וכוונה, כיצד למצוא מילה במילון, כיצד לענות על שאלות של הבנת
לשון הקטע, כיצד לבצע משימת הבעה בכתב – המכתב הרשמי.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

ביחידות הקודמות הכרנו את הממציאים: תומס אדיסון ואלברט איינשטיין

כעת נלמד

איך להמציא המצאות ולגלות רעיונות חדשים?

מהי בכלל חשיבה המצאתית?

מי לא נתקל בבעיות?

כשיש לנו בעיה אנחנו מנסים לחשוב על פתרון לבעיה.

מה דעתך על מעבר חצייה נייד מתגלגל שיתלווה אליך לכל מקום ותוכל לפרוס אותו בעת חציית הכביש?

מעבר חצייה נייד הוא דוגמה לחשיבה יצירתית. לימוד יצירתיות אינו שונה מלימוד מתמטיקה, ספורט או כל תחום אחר. הכשרון הטבעי משתפר על ידי אימון ובאמצעות שימוש בטכניקות שונות.

לפניך מוצר: כוס שתייה

אפשר לשנות בכוס:
צורה, גודל, צבע,
בידוד, חומר ועוד

אילו תכונות אפשר לשנות בכוס?

מה דעתכם על ההמצאה:

כוס חד פעמית בצורת קונוס לשתייה חמה?

מהם היתרונות?

מהם החסרונות?

כמה יתרונות של כוס
בצורת קונוס:

1. במסיבות -
לאנשים לא יהיה
נעים להניח את הכוס
על השולחן כשהיא
נטויה אז הם יזרקו
אותה לפח ולא נצטרך
לעבוד קשה לסדר
אח"כ.

2. בחוף הים -
תוקעים את הכוס
בחול והיא תהיה
יותר יציבה שם.

3. כשהכוס בצורה
הזאת לא נוח להניח
אותה, וכך חוס היד
שומר על השתייה
החמה.

4. הכוסות נכנסות
אחת בתוך השנייה,
וכך תופסות פחות
מקום.

אוצר המילים של היחידה:

כישרון – אדם בעל יכולת גבוהה בתחום כלשהו.

תגליות – מציאת דבר חדש, חשיפה.

המצאות – רעיון חדש, מכשיר שהומצא והוא חידוש לעומת הכלים שהיו לפניו.

נקודת מבט – הסתכלות, גישה, דעה, עמדה

יצירתיות – בעל כושר יצירה מפותח, יכולת להמציא ולפתח רעיונות מקוריים.

תבנית חשיבה – צורה או מבנה של חשיבה

תיאוריה – רעיון, הנחה

תהליך – סדר פעולות, דרך פעולה כדי להגיע לתוצאה הרצויה. התפתחות הדרגתית.

חשיבה יצירתית המצאתית / רקפת תבור

1. חשבתם שיצירתיות זה עניין של השראה* או כישרון מולד? מתברר שלא בהכרח. נכון שהיו בהיסטוריה תגליות והמצאות בהשראת חלומות, אבל בשנים האחרונות פותחו גם שיטות שעוזרות לבחון בעיה מנקודת מבט יצירתית יותר.
2. אחת השיטות נקראת "חשיבה המצאתית שיטתית". ראשיתה בסוף שנות ה-40 של המאה הקודמת, כשגנריך אלטשולר, יהודי רוסי, חקר מאות אלפי פטנטים וגילה 40 תבניות חשיבה משותפות שעומדות מאחורי כולן. הוא איחד את 40 התבניות האלו לשיטה של תיאוריה לפתרון משימות הקשורות בהמצאות.
3. אחד העקרונות של השיטה נקרא עיקרון ההחסרה. למשל, מכונית, מה יקרה אם נוציא ממנה את המנוע? האם נצליח לייצר משהו חדש שמסוגל לעשות דברים שלא חשבנו עליהם קודם, או שאולי נפתח משהו שעושה דברים דומים אבל ביעילות גדולה יותר? כלומר, ניקח מערכת שעובדת, מוצר, תהליך או שירות, ונסתכל על כלל המרכיבים שבו. נשאל מה יקרה אם ניקח את אחד המרכיבים החשובים ביותר בו (לא מרכיבים שוליים או זניחים) ונוציא אותו מהמערכת?
4. דוגמה טובה לכך היא משקפיים. הם מורכבים מעדשות, שעוזרות לנו לראות טוב יותר, וממסגרת שמייצבת אותן. מה יקרה אם נוריד את המסגרת? איך יוכלו העדשות להתמקם במקום ובזווית הנכונה? מתברר שהן יוכלו. בשנות ה-60 פותחו עדשות המגע. מאז רבים מאתנו בוחרים ליהנות מהעדשות בלי המסגרת המסורבלת.

*השראה – השפעה רוחנית

(מתוך: אתר יוצאת לאור)

דף עזר – קשרים לוגיים

מילות הקישור - הקשרים הלוגיים - מחברים בין חלקי הטקסט השונים : מילים, משפטים, פסקות.

מילות קישור אפייניות	סוג הקשר
כי, בגלל, מפני..., משום ש..., כיוון ש..., הודות ל...	סיבה
אך, אבל, לעומת זאת, בניגוד ל..., להפך	ניגוד
לכן, על כן, כדי, בשביל	תכלית/תוצאה (לאיזו מטרה)
ו, גם, נוסף, כמו כן	תוספת
כמו, בדומה ל..., בהשוואה ל...	השוואה
כאשר, כש, לפני, אחרי, בזמן ש..., לאחר ש..., אחר-כך, בינתיים, עד ש..., מאז, מיד, קודם בהמשך	זמן
לדוגמה, למשל	הדגמה
כלומר	פירוט

מבנה הקטע וארגונו

1. בפסקה 1 כתוב: "... היו בהיסטוריה תגליות והמצאות בהשראת חלומות, אבל בשנים האחרונות פותחו גם שיטות..." המילה "אבל" היא מילה של:

- סיבה
 - זמן
 - ניגוד
- ניגוד

2. בפסקה 3 כתוב: " למשל, מכונית, מה יקרה אם נוציא ממנה את המנוע?"

המילה "למשל" היא מילה של:

- הדגמה
 - ניגוד
 - תוספת
- הדגמה

3. איזו פסקה עוסקת בשיטה שפיתח גנריך אלטשולר? פסקה 2

4. איך נקראת השיטה שפיתח גנריך אלטשולר? "חשיבה המצאתית שיטתית"

5. כיצד גנריך אלטשולר פיתח את השיטה?

גנריך אלטשולר חקר
מאות אלפי פטנטים וגילה
40 תבניות חשיבה
משותפות

6. על פי פסקה 3, מהי הדוגמה ומהן השאלות
שנשאלות לגבי אותה דוגמה?

הדוגמה היא מכונית.
השאלה היא: מה יקרה אם
נוציא מהמכונית את
המנוע?
האם נצליח לייצר משהו
חדש שמסוגל לעשות
דברים שלא חשבנו עליהם
קודם?

7. מהו "עקרון ההחסרה", על פי פסקה 3. השלם

עקרון ההחסרה הוא
להוציא מתוך מערכת
שעובדת, מוצר, תהליך או
שירות את אחד
המרכיבים החשובים
ביותר בו ולבדוק אם
נצליח לייצר משהו חדש
שמסוגל לעשות דברים
שלא חשבנו עליהם קודם.

"עקרון ההחסרה" הוא להוציא מתוך
_____, מוצר, _____
או _____ את
אחד _____ ביותר בו
ולבדוק אם נצליח לייצר משהו חדש שמסוגל
לעשות _____
עליהם קודם.

מחסן מילים:
דברים שלא חשבנו, המרכיבים החשובים,
מערכת שעובדת, תהליך או שירות

8. על פי פסקה 4 – איזו המצאה מובאת כדוגמה?

ההמצאה היא
עדשות מגע
משקפיים

9. על פי פסקה 4 – מהן 2 השאלות שמוזכרות כהתלבטות
הממציאים?

(1) מה יקרה
אם נוריד את
המסגרת?
(2) איך יוכלו
העדשות
להתמקם
במקום ובזווית
הנכונה?

(1)

(2)

כיצד מחפשים משמעות של מילה במילון

המילון מסודר לפי **צורת היסוד** של המילים.
 לא נמצא במילון את המילה השלֵחֶנֶת (באות ה).
 צורת היסוד – שֵׁלַחַן , ולכן נחפש באות ש.
 לא נמצא במילון את הפועל תַעֲבֹדוּ (באות ת).
 צורת היסוד – עָבַד, ולכן נחפש באות ע.

צורת היסוד של המילה היא הצורה הבסיסית שלה, ללא נטייה וללא תוספות.

המילה שאני מחפש	צורת יסוד	אות	הערות
בְּגָדִים	בָּגַד	ב	
מַעֲבָדוֹת	מַעֲבָדָה	מ	
הַמְקָצוּעַ	מְקָצוּעַ	מ	
הַזְכִּירוּ	הִזְכִּירוּ	ה	בפועל - צורת "הוא" בעבר (עבר נסתר)
וּשְׂרִידָה	שָׂרִיד	ש	מורידים את ו' החיבור, את כינוי השייכות ואת הריבוי

הבנת לשון הקטע

10. המילה "פותחו" (פסקה 1) באה מן המילה :

פתח

• פתח

• פחת

11. בפסקה 2 מופיעה המילה "התבניות".

מה היא המילה שתחפשו במילון? (היעזרו במחסן תשובות)

תבנית

התבנית , תבנית , התבניות , תבניות

12. בפסקה 3 מופיעה המילה "המרכיבים".

מה היא המילה שתחפשו במילון? (היעזרו במחסן תשובות)

המרכיבים , מרכיבים , מרכיב , המרכיב

מרכיב

משימת סיום – הבעה בכתב – מכתב רשמי

על פי פסקה 4, יש לכם רעיון להסרת מסגרת המשקפיים. רשמו מכתב לרשות הפטנטים שבו תספרו על הרעיון שלכם.

היעזרו בדוגמה המצורפת.

רשמו את המכתב שלכם בדגם שמופיע לאחר הדוגמה.

דף עזר – מכתב רשמי - הבעה בכתב

אתם מתעניינים בלימודים בבית ספר מדעי.

אתם מבקשים לברר פרטים על בית הספר ועל תנאי הקבלה.

כתבו מכתב למנהל בית הספר. במכתב ספרו על עצמכם ובקשו פרטים.

אריה כהן
הנוטרים 16

רחובות

1 בינואר

לכבוד
2020

גב' סתי גאולה - מנהלת

בית הספר למדעים "עתיד לוד"

רחוב חיים משה שפירא 33

לוד.

הנדון: בקשת פרטים על בית הספר למדעים

שלום רב,

שמי אריה כהן, לאחר שסיימתי ללמוד במסגרת החינוך האחרונה התחלתי להתעניין בנושא מדעים, וכך שמעתי על בית הספר שלכם.

ברצוני לברר פרטים על בית הספר למדעים "עתיד לוד". אשמח לדעת אילו מגמות נלמדות בבית הספר, והאם ניתן להתקבל מכל אזור השפלה.

נוסף על כך אשמח לפרטים על אופי הלימודים בבית הספר, מהם האתגרים שבית הספר מציב ללומדים והאם יש תוכניות ייחודיות.

בכבוד רב,

אריה כהן

נסחו מכתב משלכם:

פרטי השולח

תאריך

שם הנמען /
מקבל המכתב

הנדון: הנושא
הנדון במכתב

גוף המכתב:
המסר שאנו
רוצים להעביר

ברכה +,
שם המוען /
השולח

יחידה 13 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: קשרים לוגים, מבנה הקטע וארגונו, מילים במילון, הבנת לשון הקטע, הבעה בכתב – מכתב רשמי בתחום התוכן: אישים חשובים. הכרות עם חייהם ופועלם. כיצד אישיות הופכת להיות חשובה? מה זה להתמנות לתפקיד ולכהן בו? כיצד מייסדים חברה? כיצד פועלים למען מטרות? מה זאת השקה? כיצד נבחרים? מה זה לאבחן בעיה?

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – קשרים לוגים
- משחק – רביעיות קשרים לוגים
- משחק – דומינו קשרים לוגים
- דף עזר – מילה במילון

• דף עזר – מכתב רשמי

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
-גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
מסומנת בכוכבית

* / ** / ***

ביחידת הלימוד הלומד יבין:

מהם הקשרים הלוגים, כיצד לענות על שאלות מבנה הקטע וארגונו, כיצד לחפש
מילים במילון, כיצד לענות על שאלות הבנת לשון הקטע, כיצד לענות על שאלת
הבעה – מכתב רשמי.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

את גולדה מאיר הכרנו ביחידה שעסקה באמנות ממיחזור של חנוך פיבן.

עכשיו נכיר את הדמות לעומק.

5 עובדות על גולדה מאיר

6. עבדה ב"סולל בונה"
כקופאית במשרה חלקית.
להשלמת הכנסה עבדה
במשרה נוספת ככובסת בגן
הילדים של בתה.
7. ככל שהצליחה יותר במפלגה,
כך התפוררו נישואיה
והשניים נפרדו, אך מעולם
לא התגרשו.
8. נעלי גולדה שהפכו לסמל היו
נעליים שהיא נעלה כי היתה
לה מחלת ורידים.
9. היא חלתה בסרטן ונכנסה
לסדרת טיפולים בסודי
סודות. המחלה נבלמה,
ופרצה שוב אחרי שנים,
ולבסוף היא נפטרה ממחלת
הסרטן.
10. הצוואה שלה היתה
"להימנע מהספדים וקריאת
איזשהו דבר על שמי" –
צוואה שלא נענתה.

צילום:

אוצר המילים של היחידה:

להגר – לעבר לחיות במדינה אחרת.

להתמנות – הצבה בתפקיד, או במשרה.

לכהן – למלא תפקיד.

לפעול – לנקוט צעדים להשגת מטרות ברורות, דרך פעולה.

להבחר – ניצחון בהצבעה. המועמדות לתפקיד התקבלה בהליך דמוקרטי.

גולדה מאיר

5. נולדה ב- 1898 בקייב, אוקראינה. כשהייתה בת 8 היגרה עם משפחתה המסורתית לארצות הברית. בבית הספר היסודי בלטה בכושר המנהיגות שלה, ואף ארגנה סיוע לתלמידות עניות כדי לרכוש להן ספרי לימוד.
6. היא רצתה ללמוד בבית ספר תיכון, אבל הוריה חשבו שהיא יכולה להסתפק בבית ספר יסודי. בתגובה לכך היא ברחה מהבית לבית אחותה הגדולה שם נחשפה לפעילות פוליטית והצטרפה למפלגת "פועלי ציון" ששאפה לחברה שוויונית. שם גם פגשה את בעלה לעתיד - מוריס. בשנת 1921 עלתה לארץ ישראל.
7. פעלה במחלקה המדינית של הסוכנות היהודית, גייסה כספים, והיתה הנציגה הרשמית הראשונה של ישראל במוסקווה לאחר הקמת המדינה.
8. בראשית 1949 מונתה לשרת העבודה, וכיהנה בתפקיד זה 7 שנים. אלו היו שנים בהן הגיעו לארץ ישראל מאות אלפי עולים. היא התאמצה לצמצם את האבטלה ולשלב את העולים בשוק העבודה, וגם הובילה את "המוסד לביטוח לאומי" - שמבטיח הכנסה לאזרחים שאינם יכולים לעבוד.
9. ב 1956 מונתה לשרת החוץ, הרחיבה את קשרי החוץ עם מדינות באסיה ובאפריקה, וכיהנה בתפקיד זה 10 שנים.
10. בפברואר 1969 נבחרה לראשת ממשלת ישראל. בשנים הראשונות של כהונתה היתה פריחה כלכלית חברתית, אך קשה מבחינה בטחונית. מצרים פתחה במלחמת התשה בגבול הדרומי וחיילים רבים נפגעו.
11. היא הושפעה קשה מתוצאות המלחמה וחצי שנה לאחר המלחמה, בניגוד לדעת חבריה בהנהגה, התפטרה מאיר מראשות הממשלה.

(מתוך: אתר "גלים")

דף עזר – קשרים לוגיים

מילות הקישור - הקשרים הלוגיים - מחברים בין חלקי הטקסט השונים : מילים, משפטים, פסקות.

מילות קישור אפייניות	סוג הקשר
כי, בגלל, מפני..., משום ש..., כיוון ש..., הודות ל...	סיבה
אך, אבל, לעומת זאת, בניגוד ל..., להפך	ניגוד
לכן, על כן, כדי, בשביל	תכלית/תוצאה (לאיזו מטרה)
ו, גם, נוסף, כמו כן	תוספת
כמו, בדומה ל..., בהשוואה ל...	השוואה
כאשר, כש, לפני, אחרי, בזמן ש..., לאחר ש..., אחר-כך, בינתיים, עד ש..., מאז, מיד, קודם בהמשך	זמן
לדוגמה, למשל	הדגמה
כלומר	פירוט

מבנה הקטע וארגונו

7. בפסקה 2 כתוב: "היא רצתה ללמוד בבית ספר תיכון אבל הוריה
..."

המילה "אבל" היא מילה של:

ניגוד

- סיבה
- ניגוד
- פירוט

8. בפסקה 6 כתוב: "היתה פריחה כלכלית חברתית, אך קשה
מבחינה בטחונית".

המילה "אך" היא מילה של:

ניגוד

- הדגמה
- ניגוד
- תוספת

9. איזו פסקה עוסקת ברצון ההורים של גולדה בהקשר ללימודיה. פסקה 2

פסקה מספר:

"היא רצתה

ללמוד בבית

ספר תיכון אך

הוריה חשבו

שהיא יכולה

להסתפק בבית

ספר יסודי"

בסס את תשובתך: צטט את המשפט מהפסקה:

כיצד מחפשים משמעות של מילה במילון

המילון מסודר לפי צורת היסוד של המילים.
לא נמצא במילון את המילה השלֵחָנוֹת (באות ה).
צורת היסוד – שֵׁלַחַן , ולכן נחפש באות ש.
לא נמצא במילון את הפועל תַעֲבֹדוּ (באות ת).
צורת היסוד – עָבַד, ולכן נחפש באות ע.

צורת היסוד של המילה היא הצורה הבסיסית שלה, ללא נטייה וללא תוספות.

המילה שאני מחפש	צורת יסוד	אות	הערות
בְּגָדִים	בָּגַד	ב	
מַעֲבָדוֹת	מַעֲבָדָה	מ	
הַמְקָצוּעַ	מְקָצוּעַ	מ	
הַזְכִּירוּ	הִזְכִּירוּ	ה	בפועל - צורת "הוא" בעבר (עבר נסתר)
וּשְׂרִידָה	שָׂרִיד	ש	מורידים את ו' החיבור, את כינוי השייכות ואת הריבוי

הבנת לשון הקטע

4. המילה "בלטה" (פסקה 1) באה מן המילה :

בלט

• בלט

• לבט

5. בפסקה 4 מופיעה המילה "העולים".
מה היא המילה שתחפשו במילון? (היעזרו במחסן תשובות)

עולה

העולה , עולה , עולים , העולים

משימת סיום – הבעה בכתב – מכתב רשמי

יש לכם חוב כספי ל"מוסד לביטוח לאומי" שבאזור מגוריכם.
כתבו מכתב בו אתם מבקשים לחלק את החוב לתשלומים.
הסבירו את הסיבה לבקשתכם.
בדוגמה המצורפת.

רשמו את המכתב שלכם בדגם שמופיע לאחר הדוגמה.

דף עזר – מכתב רשמי - הבעה בכתב

אתם מתעניינים בלימודים בבית ספר מדעי.

אתם מבקשים לברר פרטים על בית הספר ועל תנאי הקבלה.

כתבו מכתב למנהל בית הספר. במכתב ספרו על עצמכם ובקשו פרטים.

אריה כהן
הנוטרים 16

רחובות

1 בינואר

לכבוד
2020

גב' סתי גאולה - מנהלת

בית הספר למדעים "עתיד לוד"

רחוב חיים משה שפירא 33

לוד.

הנדון: בקשת פרטים על בית הספר למדעים

שלום רב,

שמי אריה כהן, לאחר שסיימתי ללמוד במסגרת החינוך האחרונה התחלתי להתעניין בנושא מדעים, וכך שמעתי על בית הספר שלכם.

ברצוני לברר פרטים על בית הספר למדעים "עתיד לוד". אשמח לדעת אילו מגמות נלמדות בבית הספר, והאם ניתן להתקבל מכל אזור השפלה.

נוסף על כך אשמח לפרטים על אופי הלימודים בבית הספר, מהם האתגרים שבית הספר מציב ללומדים והאם יש תוכניות ייחודיות.

בכבוד רב,

אריה כהן

נסחו מכתב משלכם:

פרטי השולח

תאריך

שם הנמען /
מקבל המכתב

הנדון: הנושא
הנדון במכתב

גוף המכתב:
המסר שאנו
רוצים להעביר

ברכה +,
שם המוען /
השולח

יחידה 14 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: שאלות תוכן וכוונה, קשרים לוגים, הבעה בכתב - טופס בתחום התוכן: אישים חשובים. הכרות עם חייהם ופועלם. כיצד אישיות הופכת להיות חשובה? מה זה להתמנות לתפקיד ולכהן בו? כיצד מייסדים חברה? כיצד פועלים למען מטרות?, מה זאת השקה? כיצד נבחרים? מה זה לאבחן בעיה?

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

חומרי עזר

- דף עזר – קשרים לוגים
- משחק – רביעיות קשרים לוגים
- משחק – דומינו קשרים לוגים
- דף עזר – מילים קשות

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
-גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
מסומנת בכוכבית

*** / ** / *****

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
כיצד לענות על שאלות תוכן וכוונה, קשרים לוגים, כיצד לענות על שאלת ההבעה
בכתב - טופס.

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

איך נולד האייפון?

סטיב ג'ובס, ממציא האייפון, שנא ידיד של אשתו.

הידיד עבד בחברה מתחרה (מיקרוסופט) שם המציאו את הטאבלט המיושן

שהצריך שימוש באמצעות עט מיוחד שנקרא "סטיילוס"

סטיב ג'ובס אמר שהסטיילוס גרוע כי אנשים מאבדים אותו כל הזמן, וגם כי

סטיילוסים "הם אידיוטים" הוא אמר:

"אנחנו נולדנו עם 10 סטיילוסים" - ונופף באצבעות.

וכך נולדו מכשירי המגע באמצעות האצבעות: אייפון, אייפד.

אוצר המילים של היחידה:

המצאה - מכשיר שהומצא ומהווה חידוש לעומת הכלים שהיו לפניו, או פתרון חדש ובלתי צפוי לבעיה או לקושי בעולם.

פיתוח המצאה - ליצור דבר מקורי יש מאין, להפוך המצאה למשוכללת יותר, מתוחכמת יותר ומתקדמת יותר.

רישום פטנט - זכות משפטית הניתנת על ידי מדינה לבעל המצאה **לזמן קצוב** (בדרך כלל 20 שנה). הזכות המשפטית מאפשרת לבעל פטנט למנוע מאחרים להשתמש בהמצאה. ההמצאה צריכה להיות: חדשה, מועילה, ניתנת לשימוש תעשייתי ובעלת התקדמות המצאתית.

ניסוי מדעי - ניסיון מבוקר של מדען שנעשה במעבדה כדי לחקור תהליך או תופעה.

סטיב ג'ובס

1. סטיבן פול ג'ובס (1955-2011) נולד בשנת 1955, ואת שנות ילדותו העביר עם משפחתו המאמצת בקליפורניה שבארצות הברית.
 2. ב- 1976 ייסד סטיב ג'ובס את חברת אפל עם חברו מהתיכון סטיב ווזניאק. הוא שימש כמנכ"ל החברה, והיה אחד האנשים המשפיעים על עולם המחשבים כולו.
 3. אפל היא אחת החברות הראשונות בעולם אשר עסקו בייצור מחשבים אישיים וסטיב ג'ובס בזכות הכריזמטיות* הרבה, היצירתיות והחדשנות התמידית שלו הצליח לשרוד מעל לשלושים שנה בשוק שהפך תחרותי במיוחד במהלך השנים תוך שהוא יוצר לעצמו קהילת תומכים רחבה בכל רחבי העולם.
 4. בזכות אפל מחשבים, החברה שהקים, צצו לעולמנו כמה מהרעיונות המוצלחים ביותר בשוק הטכנולוגיה והמחשבים למשל: הדיסקט, פיתוח של ה-USB ותקן ה-Wi-Fi, פיתוח וייצור מחשבי המקינטוש, נגני ה-iPod, טלפוני ה-iPhone וטאבלט ה-iPad. החברה גם הקימה את חנות המוזיקה iTunes. סטיב ג'ובס חידש יותר מכל אחד אחר בתחום הסמארטפונים.
 5. ג'ובס אובחן כחולה סרטן הלב לב בשנת 2003 ומצבו הבריאותי הוא זה שהוביל לפרישתו בשנת 2011 מתפקיד מנכ"ל אפל. בחמישה באוקטובר 2011, יממה בלבד לאחר שהשיקה חברת אפל את מכשירה המתקדם iPhone 4S, נפטר ג'ובס לאחר מאבקו הממושך במחלת הסרטן.
- *כריזמטיות - קסם אישי וכושר מנהיגות טבעי.

(מתוך: דה-מרקר)

8 בדצמבר 2009

תוכן וכוונה

1. על פי פסקה 1, היכן גדל סטיב ג'ובס?

סטיב ג'ובס גדל
בקליפוניה
שבארצות הברית

2. על פי פסקה 1 - כמה שנים חי סטיב ג'ובס, באיזה גיל נפטר?

2011-1955

=

56

3. השלם על פי פסקה 2

ב 1976

עם חברו מהתיכון

הוא שימש

והיה

ב- 1976

ייסד סטיב ג'ובס

את חברת אפל עם

חברו מהתיכון

סטיב ווזניאק, הוא

שימש כמנכ"ל

החברה, והיה אחד

האנשים

המשפיעים על

עולם המחשבים

כולו.

4. על פי פסקה 3 - מהי חברת אפל?

אפל היא אחת
החברות הראשונות
בעולם אשר עסקו
בייצור מחשבים
אישיים

5. על פי פסקה 3 - מהן התכונות של סטיב גובס?
(1)
התכונות של סטיב
ג'ובס : כריזמטיות,
יצירתיות, חדשנות

(2)

(3)

6. הסבר במילים שלך מהי התכונה : "חדשנות" המוזכרת
בפסקה 3?

חדשנות - המצאות
וחידושים בקדמת
הטכנולוגיה
והמדע. פריצת
דרך, המצאת דבר
מה מקורי.

להיעזר ב דף עזר -
[מילים קשות](#)

7. על פי פסקה 4, מדוע לדעתך מייחסים לסטיב ג'ובס את
החדשנות?

מייחסים לסטיב
ג'ובס את
החדשנות כי הוא
חידש יותר מכל
אחד אחר בתחום
הסמארטפונים.

8. על פי פסקה 5, מדוע פרש סטיב ג'ובס מתפקידו כמנכ"ל חברת
אפל?

ג'ובס אובחן
כחולה סרטן
הלב, ומצבו
הבריאותי הוא זה
שהוביל לפרישתו
מתפקיד מנכ"ל
אפל.

9. מהו המכשיר האחרון שאפל השיקה סמוך למותו של סטיב
ג'ובס?

אפל השיקה סמוך
למותו של סטיב
ג'ובס את iPhone
4S

דף עזר – קשרים לוגיים

מילות הקישור - הקשרים הלוגיים - מחברים בין חלקי הטקסט השונים : מילים, משפטים, פסקות.

מילות קישור אפייניות	סוג הקשר
כי, בגלל, מפני..., משום ש..., כיוון ש..., הודות ל...	סיבה
אך, אבל, לעומת זאת, בניגוד ל..., להפך	ניגוד
לכן, על כן, כדי, בשביל	תכלית/תוצאה (לאיזו מטרה)
ו, גם, נוסף, כמו כן	תוספת
כמו, בדומה ל..., בהשוואה ל...	השוואה
כאשר, כש, לפני, אחרי, בזמן ש..., לאחר ש..., אחר-כך, בינתיים, עד ש..., מאז, מיד, קודם בהמשך	זמן
לדוגמה, למשל	הדגמה
כלומר	פירוט

10. בפסקה 4 כתוב: "...צצו לעולמנו כמה מהרעיונות המוצלחים ביותר בשוק הטכנולוגיה והמחשבים למשל: הדיסקט, פיתוח של ה-USB ותקן ה-Wi-Fi..."

המילה "למשל" היא מילה של:

- סיבה
 - הדגמה
 - ניגוד
- הדגמה

11. בפסקה 4 כתוב: "דמות... פיתוח".
המילה "פיתוח" באה מהמילה

- פחת
 - פתח
- פתח

משימת סיום

12. מלאו את הטופס - טופס בקשה לעבודה בחברת "אפל"

פרטים אישיים				
מס זהות (9 ספרות)	שם משפחה	שם פרטי	תאריך לידה	עובד סמן X □ קבוע □ זמני
כתובת פרטית			מספר טלפון	
רחוב	מספר	עיר	מיקוד	
מין סמן X	מצב משפחתי סמן X			נסיון בהיי טק סמן X
זכר □ נקבה □	רווק/ה □ נשוי/אה □ גרוש/ה □ אלמן/ה □			אין ניסיון □ ניסיון של שנה □ ניסיון של חמש שנים ומעלה □ ניסיון כבכיר בהיי טק □

תאריך

חתימה

יחידה 15 - למורה

יחידת הלימוד עוסקת:

בתחום הלשוני בנושאים: שאלות תוכן וכוונה

בתחום התוכן: אישים חשובים. הכרות עם חייהם ופועלם. כיצד אישיות הופכת להיות חשובה? מה זה להתמנות לתפקיד ולכהן בו? כיצד מייסדים חברה? כיצד פועלים למען מטרות?, מה זאת השקה? כיצד נבחרים? מה זה לאבחן בעיה?

מטרות הלמידה וההוראה:

- הלומד במרכז, התאמת חומרי הלמידה לצרכיו וליכולותיו.
- הקניית מושגי יסוד בהבנת הנקרא: שטף קריאה לשם שיפור הבנה.
- הבנה של טקסט.
- הרחבת אוצר מילים.
- הקניית מושגי יסוד בתחום התוכן.
- מענה לשאלות בעלות מידע גלוי או סמוי.
- שיפור מיומנויות הכתיבה.
- הקניית מיומנויות למידה.
- גיוון בדרכי ההוראה למידה.

מהלך השיעור : נבנה על פי עקרונות מעגל הלמידה
 -גירוי/טריגר- שילוב פעילות של גירוי המעוררת ענין וסקרנות 2-הקנייה והמשגה
 3-יישום והטמעה 4-ביצועי הבנה 5- סיכום.

ביחידת הלימוד הלומד יבין:
כיצד לענות על שאלות תוכן וכוונה.
מקרא סימנים:

✓ מידע – מסומן באייקון ינשוף

✓ משימה – מסומנת באייקון עפרון -
 ביחידות למורה המשימות לתלמיד מלוות
 בתשובות

✓ הסבר / דף עזר – מסומן באייקון זכוכית
 מגדלת

✓ סיכום ליחידת הלימוד – מסומנת באייקון
 איש "וי"

✓ המשימות מחולקות ל- 3 רמות – כל רמה
 מסומנת בכוכבית

*** / ** / *****

הצעה לפתיחת יחידת הלימוד

את בוב מארלי הכרנו ביחידה שעסקה באמנות ממיחזור של חנוך פיבן.

עכשיו נכיר את הדמות לעומק.

5 עובדות על בוב מארלי

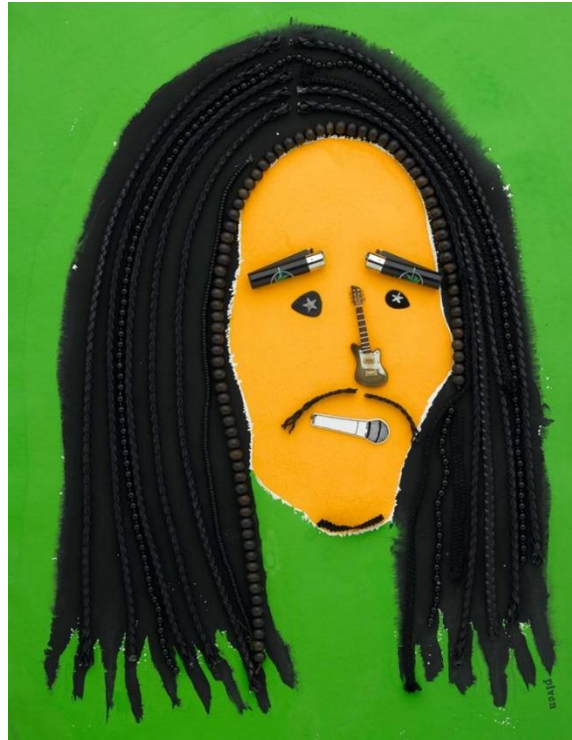
11. הוא נולד בחודש פברואר, אבל לאימו לקח חודשיים לרשום אותו, לכן בתעודת הלידה רשום שנולד באפריל.

12. אחד משיריו הוא ההמנון הבלתי רשמי של זימבבואה.

13. השיר הגדול ביותר שלו Iron Lion Zion לא התפרסם בימי חייו, והתגלה 11 שנים לאחר מותו.

14. הוא אחד משלושת המשוררים הגדולים בעולם.

15. הוא לא נקבר לבדו: לצד גופתו הונחו ספר תנ"ך והגיטרה שלו.

צילום:

אוצר המילים של היחידה:

מכונה – מתן שם לפי תכונה, איפיון.

מסר – רעיון מרכזי.

רגאיי – סגנון מוזיקלי שמקורו בג'מייקה.

רתך – עוסק בהתכת מתכות ובחיבורן.

מפיק - אדם שמוציא לפועל פרויקט על כל היבטיו, מבצע פרויקט מורכב.

סינגל – שיר בודד שיוצא כדי לקדם מכירות או לשווק אומן.

ראסטפארי – תנועה דתית-תרבותית שמקורה בג'מייקה.

לזנוח – לעזוב, לנטוש, לוותר על.

לאבחן – לזהות מחלה על סמך בדיקה, לאתר בעיה.

צאצאים – ילדים / ילדות

בוב מארלי

1. שמו המלא : נסטה רוברט מארלי. הוא מכונה "שליח" כי זה גם פירוש שמו "נסטה", או "מלך הרגאיי". הוא מעביר בשיריו את המסר להתאחד ולהאחז. במהלך חייו הוביל את מוסיקת הרגאיי אל לבם של רבים.
2. הוא נולד ב 1945 בצפון ג'מייקה לאמא נוצריה ולאבא ג'מייקני. אביו חי רחוק, והם התראו לעיתים רחוקות. בשל קשיי פרנסה אמו של מארלי השאירה אותו עם משפחה בכפר, ונסעה לעבוד בעיר כעוזרת בית.
3. בגיל 13 בית הספר שלמד בו נסגר, והוא החל לעבוד כרתך, ולא שב עוד ללמוד. החל להסתובב בשכונה והיה ידוע כעושה צרות. באותה תקופה החל ליצור מוזיקה, שעד אז הייתה עבורו תחביב בלבד. התחיל להופיע בלילות במועדונים ובמופעי כשרונות בעיר.
4. ב 1962 חתם על חוזה עם מפיק מקומי והקליט את שני הסינגלים הראשונים שלו. שנה לאחר מכן הקים להקה ששינתה את שמה מספר פעמים. הם הצליחו להיות בין העשירייה המובילה במצעד השירים השנתי של ג'מייקה.
5. באותה תקופה הצטרף מארלי לתנועת הראסטפארי והחל לגדל את שערו בסגנון שהפך עם הזמן להיות סימן ההיכר שלו, הראסטות.
6. הלהקה עברה גלגולים שונים, ולבסוף התפרקה, ומארלי המשיך להקליט ולהופיע כאשר הוא כותב ומלחין את רוב שיריו.
7. בדצמבר 1976 ירו בו אלמונים, יומיים לפני הקונצרט שאירגן ראש ממשלת ג'מייקה בניסיון לפייס בין שתי קבוצות פוליטיות שנלחמו במדינה. למרות פציעתו הופיע כמתוכנן. הקליע פגע בחזהו, בסמוך לבית השחי, ולא הוצא מגופו מעולם.
8. זמן קצר לאחר הירי עזבו מארלי ומשפחתו את ג'מייקה ועברו לבריטניה שם הוציא מספר אלבומים. האלבום "אקסודוס" זכה להצלחה רבה.

9. בזמן ששהה בלונדון התיידד עם בן משפחת מלוכה אתיופית, אפסה ווסן. זה העניק לו טבעת שהייתה שייכת לאביו, ומארלי ענד את הטבעת כל חייו ואף נקבר עימה.
10. מארלי לא זנח את פעילותו הפוליטית למען ג'מייקה ואפריקה, והוא הופיע שם בקונצרטים שמטרתם לאחד את קבוצות האזרחים הנלחמות זו בזו.
11. ביולי 1977 אובחנה אצלו מחלת סרטן מלנומה בבוהן כף הרגל. הוא סרב לקטוע את האצבע בשל אמונה דתית שהגוף צריך להישאר שלם, לכן מצבו הרפואי הידרדר והוא התמוטט במהלך ריצת כושר. הסרטן התפשט בגופו ונותרו לו רק חודשים ספורים לחיות.
12. ב 11 במאי 1981 הוא נפטר, כשהוא בן 36 בלבד. מותו הפתיע את רוב מעריציו כי הוא הסתיר את מצבו. הוא השאיר אחריו 13 צאצאים מנשים שונות.
- (מתוך: ויקיפדיה)**
- 23 בדצמבר 2019**

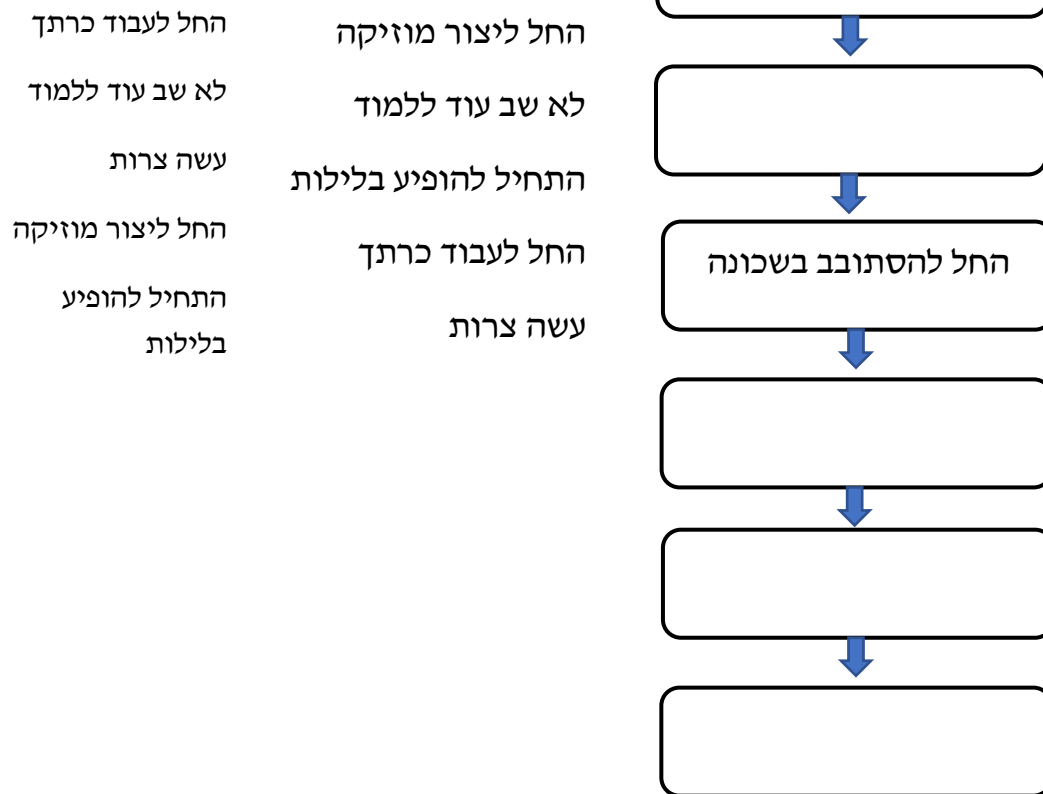

תוכן וכוונה

1. בפסקה 1 בוב מארלי מכונה "מלך הרגאיי". מדוע?
- בוב מארלי מכונה
"מלך הרגאיי" כי
במהלך חייו הוביל
את מוסיקת
הרגאיי אל לבם של
רבים.

2. בפסקה 3 מסופר שבית הספר שלמד בו נסגר. השלימו את מעשיו של מארלי בעקבות זאת. (היעזרו במחסן תשובות)

מחסן תשובות

3. בפסקה 4 הלהקה מתוארת כמצליחה. הבא הוכחה מהטקסט. (לצטט את המשפט)

הם הצליחו להיות בין העשיריה המובילה במצעד השירים השנתי של ג'מייקה.

4. בתחילת היחידה - היצירה של האומן חנוך פיבן - בוב מארלי. אילו פריטים ביצירה של האומן קשורים לעיסוק של הדמות במוסיקה?

גיטרה

מפרט גיטרה

מיקרופון

כוכבים

5. בעמוד 36 היצירה של האומן חנוך פיבן - בוב מארלי.
כיצד מתקשרת היצירה לפסקה 5 בטקסט?

מארלי הצטרף
לתנועת
הראסטפארי והחל
לגדל את שערו
בסגנון שהפך עם
הזמן להיות סימן
ההיכר שלו,
הראסטות -
וביצירה של פיבן
שיערו מעוצב
בראסטות.

משימת סיום

יהורם גאון שר את השיר: "אנחנו לא נפסיק לשיר". מצורף
קטע מהשיר:
לאיזו פסקה בטקסט על בוב מארלי אפשר לשייך הרעיון
שבשיר ומדוע?

אפשר לשייך
לפסקה 7 שם
מתואר שלמרות
שאלמונים ירו
בבוב מארלי
ולמרות פציעתו
הוא לא הפסיק
לשיר והופיע
כמתוכנן.

אם יהיה רע, והמיסים עוד יעלו

ובמוסקווה, השערים ינעלו

והסוכר, גם הוא עוד יעלה במחיר

אנחנו לא, אנחנו לא נפסיק לשיר

לא נפסיק לשיר